

AFVALSTOFFENPLAN

Gemeente Noordenveld

2005-2008

Minder afval scheelt een berg!

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Beleidskaders	4
1.1 Europees afvalbeleid	4
1.2 Nederlands afvalbeleid	4
1.3 Ontwikkelingen in landelijk afvalstoffenbeleid	6
1.4 Afvalstoffenbeleid van Noordenveld	7
Hoofdstuk 2: Huidige situatie	8
2.1 Algemeen	8
2.2 Restafval	8
2.3 GFT	8
2.4 Papier	8
2.5 Glas	9
2.6 Textiel	9
2.7 KCA	9
2.8 Grofvuil (incl. WEB)	9
2.9 Zwerfvuil	10
2.10 Flankerende maatregelen	10
2.11 Kosten en baten	10
2.12 Bewonersonderzoek	11
2.13 Conclusie	11
Hoofdstuk 3: Gewenste situatie	12
3.1 Ambitie	12
3.2 Randvoorwaarden	12
3.3 Doelstellingen	13
Hoofdstuk 4: Plan van Aanpak 2005-2008	14
4.1 Uitwerking doelstellingen	14
4.2 Realisatie doelstellingen	15
4.3 Maatregelen	15
4.4 Communicatie	18
4.5 Effectmeting scheidingsgedrag	19
4.6 Planning	21
4.7 Begroting	22
Bijlagen	24
Bijlage 1: Algemene beschrijving afvalsituatie in Noordenveld	25
Bijlage 2: Restafval	27
Bijlage 3: GFT-afval	29
Bijlage 4: Oud papier en karton	31
Bijlage 5: Glas	32
Bijlage 6: Textiel	33
Bijlage 7: Klein Chemisch Afval	34
Bijlage 8: Grof huishoudelijk afval (incl. Wit- en bruingoed)	35
Bijlage 9: Zwerfvuil (zwerfafval en illegale afvaldumpingen)	37
Bijlage 10: Flankerende maatregelen	39
Bijlage 11: Kosten en baten	41
Bijlage 12: Motivatie, capaciteit en gelegenheid van de burger	44
Bijlage 13: Afvalstoffenbalans Noordenveld 2001-2003	56

Inleiding

Voor u ligt het afvalstoffenplan van de gemeente Noordenveld voor de periode 2005-2008.

Dit afvalstoffenplan is geschreven, aangezien er in de gemeente Noordenveld nog geen in detail en samenhang beschreven afvalstoffenbeleid is vastgesteld. Deze taak werd volgens het VROM-inspectierapport (versie 25-09-2001) niet aantoonbaar uitgevoerd. De gemeente Noordenveld heeft naar aanleiding hiervan een beleidsmedewerker afvalstoffenbeleid aangesteld met als opdracht een doorlichting uit te voeren en op basis van de uitkomsten een afvalstoffenplan op te stellen aan de hand waarvan bestuurlijke keuzes kunnen worden gemaakt ter verbetering van de gescheiden afvalinzameling.

Daarnaast is ook in het Milieubeleidsplan 2004-2007 de opdracht vervat om een afvalstoffenplan op te stellen. Met het Milieubeleidsplan 2004-2007 is in principe reeds een voorschot op het afvalstoffenplan van Noordenveld genomen. Met het afvalstoffenplan wordt naast een verdere uitwerking van genoemde acties en projecten uit het Milieubeleidsplan 2004-2007 ook het afvalstoffenbeleid centraal vastgelegd. Dit afvalstoffenplan geldt voor de periode tot 2009 dan ook als het kader voor het afvalstoffenbeleid.

Dit afvalstoffenplan handelt uitsluitend over huishoudelijke afvalstoffen (afvalstoffen, die vrijkomen bij particuliere huishoudens) en huishoudelijk bedrijfsafval (afvalstoffen, die vrijkomen bij kleine bedrijven aan de woning). De beschrijving van de huidige situatie en de prognose voor de gewenste situatie zijn ontleend aan gegevens die op het moment van totstandkoming van het plan beschikbaar waren. De bronnen hiervoor zijn in de tekst vermeld.

Het plan geldt voor de periode 2005 tot en met 2008. Eind 2008 loopt het contract van de gemeente Noordenveld voor de verwerking van groente-, fruit- en tuinafval (GFT) af. De gescheiden inzameling van huishoudelijk afval blijft echter wettelijk verplicht. Het contract van de gemeente Noordenveld voor de verwerking van huishoudelijk restafval loopt door tot het jaar 2016. Voor de gemeente Noordenveld is het van groot belang om de totale hoeveelheid huishoudelijk afval te beheersen en zomogelijk terug te dringen. Hiervoor heeft de gemeente Noordenveld instrumenten in handen om in te spelen op het gedrag van mensen. Het scheidingsgedrag van de bewoner(s) bepaalt uiteindelijk het resultaat van de gescheiden afvalinzameling. Aspecten die hierbij verder een rol spelen zijn de mate van dienstverlening, communicatie en de inzamelsystemen.

In dit afvalstoffenplan is gekozen voor deze structuur, omdat dit de leesbaarheid van het plan het beste dient.

In hoofdstuk 1 worden de hoofdlijnen van het wettelijk kader geschetst, recente ontwikkelingen hierin en de vertaling hiervan naar de gemeente Noordenveld.

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie ofwel de afvalsituatie in de gemeente Noordenveld.

In hoofdstuk 3 wordt de gewenste situatie gedefinieerd aan de hand van ambitie, randvoorwaarden en doelstellingen. De doelstellingen zijn geformuleerd op basis van de eerder beschreven beleidskaders, ambitie en randvoorwaarden.

De hoofdstukken 1 tot en met 3 leiden in hoofdstuk 4 tot een plan van aanpak. Dit plan van aanpak behelst een pakket maatregelen onderverdeeld in noodzakelijke, gewenste en maatregelen zonder prioriteit. De maatregelen zijn vervolgens weergegeven in een planning en een begroting.

Tenslotte is in de bijlagen gedetailleerd aangegeven hoe alle fracties in Noordenveld op dit moment worden ingezameld en hoeveel van elke fractie er wordt ingezameld.

Ten aanzien van de procedure en verdere planning dient te worden vermeld dat het conceptplan eerst aan de Milieu Advies Raad van Noordenveld (MARN) zal worden voorgelegd ter advisering. Nadat de MARN hierover geadviseerd heeft en eventuele noodzakelijke verwerking van dit advies heeft plaatsgevonden zal het plan via tussenkomst van het college aan de Raad worden aangeboden ter vaststelling. Pas na vaststelling door de Raad zal tot uitvoering van het plan kunnen worden overgegaan.

Hoofdstuk 1: Beleidskaders

1.1 Europees afvalbeleid

De ontwikkeling van het Europese afvalbeleid is vanaf 1975 goed op gang gekomen en op dit moment - bijna 30 jaar later - wordt het Nederlandse afvalbeleid in belangrijke mate bepaald door Europese afvalwetgeving. De Afvalkaderrichtlijn geeft het Europese raamwerk voor het beheer van afvalstoffen.

Afvalkaderrichtlijn

Met de inwerkingtreding van de Richtlijn betreffende afvalstoffen (Richtlijn 75/442/EG, gewijzigd door Richtlijn 91/156/EEG respectievelijk beschikking 96/350/EG) werden de basisbegrippen afvalstof, verwijdering, nuttige toepassing en andere afvaltermen binnen de Europese Unie geharmoniseerd en de algemene uitgangspunten en kaders voor het afvalbeheer voor lidstaten vastgelegd.

De kaderrichtlijn verplicht lidstaten om maatregelen te nemen ter bevordering van in de eerste plaats preventie of de vermindering van de produktie en de schadelijkheid van afvalstoffen en in de tweede plaats nuttige toepassing van de afvalstoffen door recycling, hergebruik, terugwinning dan wel andere handelingen gericht op het verkrijgen van secundaire grondstoffen of het gebruik van afvalstoffen als energiebron. Lidstaten zijn verplicht om ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing of de verwijdering van de afvalstoffen plaatsvindt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en dat procédés of methoden worden vermeden die nadelige gevolgen hebben voor het milieu.

Voorts moeten lidstaten ook bevoegde instanties aanwijzen die uitvoering geven aan het opstellen van afvalbeheerplannen en met bevoegde instanties de registratieplicht en vergunningverlening voor afvalverwerkinginrichtingen in overeenstemming brengen met de voorwaarden van de kaderrichtlijn. Lidstaten mogen de nodige maatregelen nemen om vervoer van afvalstoffen, dat niet in overeenstemming is met deze afvalbeheerplannen, te voorkomen.

Tot slot bepaalt de kaderrichtlijn, dat de kosten voor de verwijdering van afvalstoffen overeenkomstig het beginsel "de vervuiler betaalt" voor rekening komen van de houder die afvalstoffen afgeeft aan een afvalinzamelaar en/of een voorgaande houder of de producent van het product dat tot ontstaan van de afvalstoffen heeft geleid. Met deze laatste bepaling werd de basis gelegd voor de invoering van producentenverantwoordelijkheid voor afval.

1.2 Nederlands afvalbeleid

De belangrijkste Nederlandse wetgeving voor afvalstoffen is terug te vinden in hoofdstuk 10 van de Wet Milieubeheer. Daarnaast is ook het Landelijk Afvalbeheerplan een belangrijk beleidskader.

Wet Milieubeheer

De Wet Milieubeheer (Wm) is de belangrijkste milieuwet. Hoofdstuk 10 van de wet gaat over afvalstoffen. De wet is op 8 mei 2002 aangepast op basis van de adviezen van de commissie-Epema en het daarop gebaseerde regeringsstandpunt. De commissie adviseerde in 1996 over een nieuwe afvalverwijderingsstructuur. Door de aanpassing van de Wet Milieubeheer kreeg onder meer het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) een wettelijke basis.

Landelijk Afvalbeheerplan

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) staat het beleid voor het beheer van alle afvalstoffen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is. Het plan bevat onder meer nieuw beleid om meer energie te winnen uit afval. Het LAP geldt voor vier jaar (2002-2006) en geeft daarnaast een doorkijk tot 2012. Het LAP is sinds 3 maart 2003 in werking. Op 18 mei 2004 is het gewijzigde LAP in werking getreden. Het afvalbeheer voor de periode waarop het LAP betrekking heeft, is gericht op preventie en beperken van de milieudruk als gevolg van het beheer van afvalstoffen. Een belangrijke maatstaf hiervoor is de hoeveelheid afval die wordt verwijderd, dat wil zeggen het afval dat wordt gestort en verbrand als vorm van verwijderen. Verwijdering veroorzaakt immers in het algemeen de meeste milieudruk. Om de hoeveelheid afval voor verwijdering te beperken, wordt maximaal ingezet op *preventie* en *nuttige toepassing*. Binnen nuttige toepassing ligt de nadruk op produkt- en materiaalhergebruik. Als hergebruik van afvalstoffen niet mogelijk is, wordt gestreefd naar het inzetten van die afvalstoffen als brandstof. Met deze aanpak wordt invulling gegeven aan de voorkeursvolgorde van afvalbeheer, die is vastgelegd in artikel 10.4 van de Wet Milieubeheer en in de EEG-richtlijn betreffende afvalstoffen (verder in het LAP "Kaderrichtlijn afvalstoffen, richtlijn 75/442/EEG, gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG respectievelijk beschikking 96/350). Deze voorkeursvolgorde komt in grote lijnen overeen met "de ladder van Lansink", die met het verloop der jaren nog niets aan waarde heeft ingeboet.

De Ladder van Lansink: de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer

1	Preventie
2	Ontwerp voor preventie en nuttige toepassing
3	Producthergebruik
4	Materiaalhergebruik
5	Nuttig toepassen als brandstof
6	Verbranden
7	Verwijderen: storten

Bron: Landelijk Afvalbeheerplan 2002-2012, gewijzigde versie van april 2004, Deel 1, Beleidskader, p. 36 en p.60

Met de wijziging van het hoofdstuk afvalstoffen van de Wet Milieubeheer zijn taken en verantwoordelijkheden van rijk, provincies en gemeenten sterk gewijzigd. Het rijk heeft een centrale rol gekregen in het afvalbeheer. De taken van provincies en gemeenten richten zich met name op preventie, afvalscheiding, vergunningverlening en handhaving. Gemeenten hebben in de uitvoering van het landelijk afvalbeleid een belangrijke taak. Zij zamelen het huishoudelijk afval (gescheiden) in en stimuleren afvalscheiding en -preventie bij burgers en bedrijven. De Wet Milieubeheer is daarvoor het juridisch kader.

Nieuwe doelstelling

Op 4 december 2002 zijn door de gezamenlijke AOO-partijen* nieuwe doelstellingen voor huishoudelijk restafval en bronscheiding vastgesteld. Op verzoek van veel gemeenten zijn de doelstellingen voor restafval en bronscheiding aangepast. Er wordt nu rekening gehouden met de mate van verstedelijking en haalbaarheid. Van alle gemeenten samen wordt gevraagd om te komen tot een landelijk niveau van 55% scheiding aan de bron van al het huishoudelijk afval, inclusief grof huishoudelijk afval. Op grond van het criterium haalbaarheid moeten de grootste gemeenten (CBS-stedelijkheidsklasse 1) tenminste 43% bronscheiding te realiseren, terwijl dat voor de kleinere gemeenten (CBS-stedelijkheidsklassen 4 en 5) 60% is. Deze doelstelling geldt voor de totale hoeveelheid huishoudelijk afval. De gemeente Noordenveld valt in CBS-stedelijkheidsklasse 4. Voor Noordenveld is de doelstelling 60% bronscheiding en maximaal 40% huishoudelijk restafval.

*AOO staat voor Afval Overleg Orgaan. Het Afval Overleg Orgaan is een platform voor overleg en afstemming tussen Rijk, provincies en gemeenten over het afvalbeheer in Nederland. Het platform bestaat uit vertegenwoordigers van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de provincies en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Betekenis

De nieuwe doelstelling is geformuleerd als percentage restafval en percentage bronscheiding van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval en dus niet als percentage scheiding van een bepaalde component. Niettemin wordt van de gemeente Noordenveld verwacht de doelstelling voor bronscheiding te realiseren door middel van de gescheiden inzameling van componenten gft-afval, papier, glas, textiel, klein chemisch afval en grof vuil (inclusief wit- en bruingoed). De gescheiden inzameling van deze componenten blijft dus uitgangspunt van beleid.

Om een indruk te geven wat de hierboven genoemde doelstelling concreet betekent, is er per component uit het huishoudelijk afval een richtlijn voor de gescheiden inzameling in kilogrammen per inwoner berekend. Indien in de gemeente Noordenveld de samenstelling van het restafval overeenkomt met het Nederlands gemiddelde komt Noordenveld goed in de buurt van de nieuwe doelstelling voor bronscheiding en restafval als de volgende richtlijn wordt gehaald.

Richtlijn voor bronscheiding per component

Richtlijn voor bronscheiding per component (in kilogram per inwoner)						
Stedelijkheidsklasse	GFT	Papier	Glas	Textiel	KCA	Grofvuil (%)
4	125	90	23	5	2	75

Bron: Afval Overleg Orgaan (AOO), brief d.d. 10 februari 2002

Voor grof vuil is een richtlijn in procenten van het totale aanbod grof vuil geformuleerd. De reden is dat gemeenten verschillende definities en verschillende inzamelmethoden voor grof vuil hanteren. Hierdoor loopt de aangeboden hoeveelheid per gemeente sterk uiteen. De nieuwe gemeentelijke doelstellingen zijn overeengekomen in het Afval Overleg Orgaan (AOO).

Op grond van deze criteria behoeven de deelstromen blik, kunststofafval en drankenkartons niet aan de bron gescheiden te worden gehouden. Blik wordt bij de verbrandingsinstallatie voor verbranding uit het restafval of na verbranding uit de verbrandingsresten afgescheiden voor materiaalhergebruik. Kunststoffen en drankenkartons zijn doorgaans heterogeen van samenstelling en sterk vervuild. Hierdoor is gescheiden inzameling en materiaalhergebruik complex en duur.

1.3 Ontwikkelingen in landelijk afvalstoffenbeleid

De ontwikkelingen in het landelijk afvalstoffenbeleid betreffen het Convenant Verpakkingen III, de producentenverantwoordelijkheid en het Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur. Vervolgens heeft er in 2004 landelijk een "GFT-discussie" plaatsgevonden.

Convenant Verpakkingen III

Op 4 december 2002 hebben het ministerie van VROM, namens de rijksoverheid, en het bedrijfsleven het Convenant Verpakkingen III ondertekend. Eén van de doelen is het met 80% terugdringen van blikjes en kunststoffesjes in het zwerfafval en 45% afname van het overige zwerfafval (t.o.v. 2002).

Producentenverantwoordelijkheid

Producenten worden in toenemende mate verantwoordelijk gesteld voor de verantwoorde verwijdering van hun producten in de afvalfase. Het principe van producentenverantwoordelijkheid is inmiddels voor een aantal afvalstromen in de regelgeving opgenomen, zoals voor autobanden, autowrakken, batterijen, elektrische en elektronische apparaten (ook wel wit- en bruingoed genoemd). Bij aankoop van een nieuw product betaalt de consument een verwijderingsbijdrage. Met deze bijdrage financiert de producent de verwerking van het product in het afvalstadium. Gemeenten spelen vaak een rol bij de inzameling van deze afvalstromen; de hieraan verbonden kosten krijgen deze gemeenten voor het grootste deel vergoed.

Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur

Sinds 13 augustus 2004 is het "Besluit beheer wit- en bruingoed" ingetrokken en zijn het "Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur" en de "Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur" in werking getreden. Net als het "Besluit beheer wit- en bruingoed" voorziet de nieuwe regelgeving in producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (zoals wit- en bruingoed).

Landelijke "GFT-discussie"

Op verschillende niveaus wordt gediscussieerd over het nut van de gescheiden inzameling van GFT, ingegeven door de hoge vervuilingsgraad van dit afval in met name grootstedelijke gebieden. Voor kleine weinigstedelijke gemeenten zoals de gemeente Noordenveld blijft de gescheiden inzameling van GFT lonend, zowel uit financieel als uit milieutechnisch oogpunt. In Noordenveld staat de gescheiden inzameling van GFT dan ook niet ter discussie.

Experiment Horst aan de Maas

Bij heroverweging van de gescheiden GFT-inzameling wijzen velen naar de gemeente Horst aan de Maas. Hier is, na overleg met VROM en AOO, een pilotproject gestart om te bekijken of het mogelijk is om de milieuefficiëntie van de gescheiden GFT-inzameling te verbeteren. Daartoe gaat Horst aan de Maas, dat overigens een landelijke gemeente is, zich de komende twee jaar volledig toespitsen op de gescheiden inzameling van tuinafval.

Advies AOO aan staatssecretaris Van Geel

Het Afval Overleg Orgaan (AOO) wil gemeenten ook in de toekomst wettelijk verplichten het GFT-afval apart in te zamelen. Wel moeten zij meer vrijheid krijgen om dit afvalbeleid op een eigen manier te doen. Het apart inzamelen van dit afval is volgens het adviesorgaan goedkoper dan integrale inzameling en verbranding samen met het huishoudelijk afval. Staatssecretaris Van Geel is het eens met het advies van het AOO. Hij wil dat gemeenten serieus werk blijven maken van het gescheiden inzamelen van GFT-afval. Net als het AOO vindt de CDA-bewindsman dat er meer vrijheid voor gemeenten moet komen, zodat er meer met de lokale situatie rekening gehouden kan worden.

NVRD

De NVRD, vereniging voor afval- en reinigingsmanagement, heeft 17 september jongstleden via internet een GFT-rekenmodel beschikbaar gesteld, waarmee de kosten van beleidsvarianten voor de gescheiden inzameling van GFT kunnen worden berekend. Het model is geschikt voor het snel zichtbaar maken van financiële consequenties bij wijziging van de inzameling van restafval en GFT. Dit GFT-rekenmodel is ook toegepast bij de onderbouwing van het advies aan de staatssecretaris. De NVRD heeft het door Twente Milieu ontwikkelde rekenmodel hierbij gebruikt om te beoordelen of integrale inzameling van GFT en restafval goedkoper of duurder uit zou vallen dan het voortzetten van de huidige afvalscheiding. Daaruit bleek dat een integrale inzameling gemiddeld genomen tot een kostenstijging met circa 10% zou leiden.

1.4 Afvalstoffenbeleid van de gemeente Noordenveld

Inleiding

Het afvalstoffenbeleid van de gemeente Noordenveld is betrekkelijk fragmentarisch vastgelegd en wel in het bestuursprogramma, het milieubeleidsplan en diverse notities, die aan dit plan ten grondslag liggen.

De eigen regelgeving op het gebied van afvalstoffen is neergelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) onder Hoofdstuk 4: "Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente", Afdeling 2, getiteld "Afvalstoffen".

Bestuursprogramma 2002-2006

In het Bestuursprogramma 2002-2006 is een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd, die een direct verband met de inzameling van afval hebben:

- Verdere tariefdifferentiatie bij de inzameling van afval heeft geen prioriteit. Uitgangspunt van de gemeente Noordenveld is het zo laag mogelijk houden van de afvalstoffenheffing en de mogelijkheid van maximale scheiding;
- Een mogelijke verzelfstandiging van de reinigingsdienst zal een duidelijke meerwaarde voor de gemeentelijke organisatie en de bevolking moeten opleveren.

Milieubeleidsplan 2004-2007

In het Milieubeleidsplan 2003-2007 zijn doelen benoemd die met het afvalstoffenbeleid worden nagestreefd. Eén van de doelen is het vaststellen van een afvalbeleidsplan voor huishoudelijk afval in 2004. In het Milieubeleidsplan is derhalve de opdracht vervat om een afvalstoffenplan op te stellen.

Notities afvalstoffenbeleid

In aanvulling op het voorgaande is er in de periode 2002 tot heden ook gemeentelijk afvalstoffenbeleid in verschillende notities en adviezen vastgelegd:

- Beleidsnotitie inzake "Afvalinzameling bij hoog- en stapelbouw en recreatiewoningen" d.d. 28-08-2002, vastgesteld door het college van B&W d.d. 23 september 2002, geregistreerd onder 02.005915;
- Advies m.b.t. "Bewonersonderzoek afvalpreventie en afvalscheiding in Noordenveld" naar aanleiding van het onderzoek naar de afvalstoffenprocedures in Noordenveld d.d. 18-12-2002, voor kennisgeving aangenomen door college van B&W, de raad en de Milieu Advies Raad van Noordenveld d.d. 24 december 2002, geregistreerd onder 02.008460;
- Advies m.b.t. "Tarieven brandbaar huishoudelijk afval 2003" d.d. 05-11-2002, vastgesteld door het college van B&W d.d. 19 november 2002, geregistreerd onder 02.007194;
- Advies m.b.t. "Eindrapportages van Atos KPMG Consulting (versie: 7 oktober 2002) inzake het Strategisch Plan voor een gezamenlijk verzelfstandigd regionaal afval- en reinigingsbedrijf en offerte voor vervolg" d.d. 20-11-2002, vastgesteld door het college van B&W d.d. 26 november 2002, geregistreerd onder 02.007539;
- Beleidsnotitie inzake "Toekomstige textielinzameling in Noordenveld" d.d. 28-03-2003, vastgesteld door het college van B&W d.d. 8 april 2003, geregistreerd onder BW03.0325. Op deze beleidsnotitie is in 2004 ter aanvulling een maximum van 20 textielcontainers vastgesteld. Dit besluit is vastgesteld door het college van B&W d.d. 7 juni 2004, geregistreerd onder BW04.0526;
- Advies m.b.t. "Arbitrage Essent N.V. - Stivam inzake tarieven huishoudelijk brandbaar afval" d.d. 31-03-2003, vastgesteld door het college van B&W d.d. 8 april 2003, geregistreerd onder BW03.0327;
- Advies m.b.t. "Zwerfafval (in het algemeen) en Plan van Aanpak voor het pilot-project "Snoeproute Drenthe" (in het bijzonder)" d.d. 29 april 2003, vastgesteld door het college van B&W d.d. 20 mei 2003, geregistreerd onder BW03.0434;
- Aanwijzingsbesluit met betrekking tot "Aanwijzing van een inzameldienst textielinzameling in Noordenveld" d.d. 12-06-2003, vastgesteld door het college van B&W d.d. 1 juli 2002, geregistreerd als BW03.0559;
- Advies m.b.t. "Nieuwe GFT-verwerkingsovereenkomst tussen Esgeva en de Esgeva-partners" d.d. 23 januari 2004, vastgesteld door het college van B&W d.d. 3 februari 2004, geregistreerd onder BW04.0079.

Hoofdstuk 2: Huidige situatie

De huidige situatie wordt weergegeven aan de hand van de hiernavolgende paragrafen, waarin eerst in het algemeen op de afvalsituatie in Noordenveld wordt ingegaan. Daarna wordt de meest essentiële informatie over huishoudelijke afvalstoffen in Noordenveld per fractie weergegeven. Voor een toelichting op deze informatie wordt korthedshalve naar de diverse bijlagen verwezen.

2.1 Algemeen

Het totale afvalaanbod van huishoudens in 2003 is licht gedaald ten opzichte van het totale afvalaanbod van huishoudens in 2002. Dit aanbod van huishoudelijk afval is qua groei gekoppeld aan de economische groei uitgedrukt in het Bruto Binnenlands Product (BBP). De groei van het BBP in 2003 was negatief. Het inwoneraantal van Noordenveld is in 2003 slechts licht gestegen. Voorts kan er geconstateerd worden dat het restafval een groot bestanddeel uitmaakt van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner in Noordenveld in 2003, namelijk: 42,5%. Het restafval en het GFT-afval maken 2/3 deel uit van al het huishoudelijk afval per inwoner per jaar. Doelstelling uit het Landelijk Afvalbeheerplan is dat het verwijderen van huishoudelijk restafval dat resteert na scheiding aan de bron en mechanische nascheiding maximaal 40% bedraagt van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. Dat percentage is in Noordenveld 47% in 2003. De doelstelling voor bronscheiding is 60% van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. In Noordenveld is dat 53%. De samenstelling van het restafval in Noordenveld van 2003 komt in grote lijnen overeen met het Nederlands gemiddelde van 2003 of zit daar zelfs nog onder. Geconcludeerd kan hieruit worden dat er teveel huishoudelijk restafval wordt aangeboden en er te weinig afvalstoffen worden gescheiden. Hiermee is dan tevens de probleemstelling voor het afvalstoffenbeleid geformuleerd. Om na te gaan of deze conclusie gerechtvaardigd is, dient het huishoudelijk afval per fractie te worden geanalyseerd.

2.2 Restafval

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004). In Noordenveld bestaat het aantal aansluitingen voor 95% uit grondgebonden woningen (= laagbouw). Inzameling van het restafval bij huishoudens in de laagbouw geschiedt door middel van grijze minicontainers met een inhoud van 240 liter.

De totale hoeveelheid ingezameld restafval is gestegen in 2003. Dit ondanks de economische recessie. Voorts blijkt dat de ingezamelde hoeveelheid restafval per inwoner van Noordenveld in 2003 veel hoger is dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld afgemeten aan de landelijke cijfers relatief gezien en in absolute getallen teveel restafval ingezameld.

2.3 GFT-afval

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van GFT-afval wordt voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004). In Noordenveld bestaat het aantal aansluitingen voor 95% uit grondgebonden woningen (= laagbouw). De inzameling van het GFT-afval bij huishoudens in de laagbouw vindt plaats door middel van groene minicontainers met een inhoud van 140 liter of 240 liter. Het grootste deel van deze circa 14.000 groene containers voor GFT-afval dient wegens het verstrijken van de termijn voor de economische en technische levensduur (2002) te worden vervangen. Daarnaast zijn de kragen, die bij introductie van het MSTs-systeem in 1998 op de containers zijn gemonteerd slechts een noodoplossing geweest. De aanschaf van de kragen was gebaseerd op een afschrijving in 3 jaar. De kragen zijn zeer kwetsbaar gebleken en leiden momenteel tot veel onderhoud (2.500 acties per jaar).

In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld qua GFT onder het Nederlands gemiddelde. De totale hoeveelheid ingezameld GFT-afval is gedaald in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid GFT-afval per inwoner van Noordenveld in 2003 is hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld afgemeten aan de richtlijnen relatief gezien veel GFT-afval aangeboden.

2.4 Oud papier en karton

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van oud papier en karton wordt niet helemaal voldaan. De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het haalsysteem, waarbij minimaal éénmaal per vier weken het oud papier en karton huis-aan-huis wordt ingezameld voldoet Noordenveld aan de meest geëigende methode (MGM).

In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld met betrekking tot het aandeel oud papier en karton onder het Nederlands gemiddelde. De totale hoeveelheid ingezameld oud papier en karton in Noordenveld is licht gedaald in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid oud papier en karton per inwoner van Noordenveld in 2003 is hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gezien vanuit de richtlijnen relatief gezien nog net iets te weinig oud papier en karton ingezameld.

2.5 Glas

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van glas wordt zo goed als voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het brengsysteem voldoet Noordenveld niet helemaal aan de meest geëigende methode (MGM).

In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld op het Nederlands gemiddelde.

De totale hoeveelheid ingezameld glas in Noordenveld is gestegen in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid glas per inwoner van Noordenveld in 2003 komt bijna overeen met het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gemeten aan de richtlijnen voldoende glas ingezameld.

2.6 Textiel

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van textiel wordt zo goed als voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004). Met het haal- en brengsysteem voldoet Noordenveld aan de meest geëigende methode (MGM). In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld boven het Nederlands gemiddelde. De totale hoeveelheid ingezameld textiel in Noordenveld is gestegen in 2003. De ingezamelde hoeveelheid textiel per inwoner van Noordenveld in 2003 ligt bijna op het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gezien vanuit de richtlijnen nagenoeg voldoende textiel ingezameld.

2.7 KCA

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van KCA wordt zo goed als voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het haal- en brengsysteem beschikt Noordenveld over goede voorzieningen om het KCA in te kunnen zamelen.

In de samenstelling van het restafval wordt praktisch geen KCA meer aangetroffen, maar zit Noordenveld nog wel boven het Nederlands gemiddelde.

De totale hoeveelheid ingezameld KCA in Noordenveld is gestegen in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid KCA per inwoner van Noordenveld in 2003 is hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gemeten aan de landelijke richtlijnen voldoende KCA ingezameld.

2.8 Grofvuil (inclusief wit- en bruingoed)

Geconstateerd kan worden dat Noordenveld in 2003 de doelstelling voor het gescheiden inzamelen van grof huishoudelijk afval heeft gehaald. Aan de LAP-richtlijn wordt dus voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het haal- en brengsysteem (incl. WEB) beschikt Noordenveld over goede en voldoende voorzieningen om het grofvuil (gescheiden) in te kunnen zamelen.

De ingezamelde hoeveelheid grofvuil (incl. WEB) per inwoner van Noordenveld ligt in 2003 boven het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar.

De ingezamelde hoeveelheid grof restafval per inwoner van Noordenveld in 2003 is lager dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar.

De totale hoeveelheid ingezameld grofvuil in Noordenveld is gestegen in 2003. De hoeveelheid grof restafval daarentegen is gedaald in 2003. Dit is het scheidingspercentage ten goede gekomen. De gescheiden inzameling van grof huishoudelijke afvalstoffen op het brengstation werkt goed. Het grof huisvuil (inclusief wit- en bruingoed) wordt in Noordenveld goed gescheiden en is conform de richtlijnen.

2.9 Zwerfvuil (zwerfafval en illegale afvaldumpingen)

In de gemeente Noordenveld is er ten aanzien van zwerfvuil onderscheid te maken in twee verschillende afvalsoorten, namelijk: zwerfafval en illegaal gedumpt afval.

De hoeveelheid zwerfafval (ofwel: verwaaibaar zwerfvuil) is niet of nauwelijks uit te drukken in een getal, omdat het zwerfafval slechts een bestanddeel is van straat- en veegvuil.

De hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil (ofwel: illegaal gedumpt afval) is wel uit te drukken in een getal, omdat deze als een aparte fractie wordt ingewogen. Veel van dit illegaal gedumpt afval wordt aangetroffen in de buitengebieden en recreatiegebieden, met name langs de gemeentegrenzen. Deze fractie lijkt jaarlijks toe te nemen met gemiddeld 2,5 ton ofwel gemiddeld 6% per jaar. De hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil uitgedrukt als percentage van de totale hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen blijft echter onder de 0,25%.

Voor de onderscheiden fracties zwerfafval en illegaal gedumpt afval zijn geen directe normen, richtlijnen of cijfers waartegen afgemeten kan worden hoe de gemeente Noordenveld presteert. In algemene zin kan hiervoor worden verwezen naar het Convenant Verpakkingen III. De landelijke overheid wil de hoeveelheid zwerfafval terugdringen. Het ministerie van VROM is namens de rijksoverheid verantwoordelijk voor het afvalbeleid. Daaronder valt ook de aanpak van zwerfafval. VROM heeft hiervoor mede namens de ministeries van Economische Zaken, Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en Verkeer & Waterstaat het deelconvenant zwerfafval ondertekend. In dit deelconvenant hebben het bedrijfsleven, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de rijksoverheid afspraken gemaakt over de aanpak van zwerfafval. De afspraken in het deelconvenant vallen binnen het gedachtegoed van de producentenverantwoordelijkheid. Dit betekent dat producenten en bedrijven die producten op de markt brengen (mede)verantwoordelijk zijn voor die producten in het afvalstadium.

Meer in het bijzonder heeft de gemeente Noordenveld zich in het Milieubeleidsplan 2003-2007 ten doel gesteld om de hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil met 25% te hebben verminderd ten opzichte van 2003. Ten aanzien van verwaaibaar zwerfafval is de schoonheidsgraad vanaf 2004 "matig schoon" en "schoon" in 2007 in de gehele gemeente. Hiervoor dient eerst wel de uitgangssituatie te worden vastgelegd. Dit heeft alleen plaatsgevonden voor het project "Snoeproute Drenthe" en had daarin betrekking op de fietspaden tussen Roden en Leek. Een knelpunt tijdens dit project was de mogelijkheid om lik-op-stuk beleid te kunnen voeren door middel van bevoegde opsporings-ambtenaren (BOA's) die bij overtreding bevoegd zijn om bestuurlijke boetes uit te delen.

2.10 Flankerende maatregelen

In 2002 en 2003 is weinig tot geen aandacht besteed aan terugkoppeling van inzamelresultaten en dergelijke. Publicaties, die gedaan worden in het kader van het afvalstoffenbeleid zijn veelal ad hoc verricht, maar worden niet gepland op basis van een gestructureerde (jaar)planning.

De gemeente Noordenveld past over het algemeen geen specifieke prikkels toe om burgers te motiveren hun afval apart te houden, uitgezonderd op het brengstation.

Voor elk perceel waar afval kan ontstaan wordt een aanslag afvalstoffenheffing opgelegd. Hierdoor heeft een huishouden recht op een grijze en een groene minicontainer, een papiercontainer en een KCA-milieubox. De controle op een zuiver systeem met betrekking tot het aantal minicontainers per aansluiting is niet of nauwelijks aanwezig. Zonder controle op een zuiver systeem is geen beheersing mogelijk. Het proces van huisvuil inzamelen vindt niet beheerst plaats, want de gemeente Noordenveld heeft geen grip op de uitstaande inzamelmiddelen en daarmee op de afvalstromen restafval en gft-afval. Als gevolg hiervan heeft de gemeente Noordenveld ook geen grip op de kosten die met het inzamelen en verwerken van deze afvalstromen samenhangen. Daarnaast moet niet vergeten worden, dat de inzamelmiddelen feitelijk gemeentelijke eigendommen zijn. Het feit dat er geen controle op deze uitstaande inzamelmiddelen is, betekent dat de gemeente haar eigendommen niet aantoonbaar kan beheren. In de Regiovisie Groningen - Assen 2030 is voor Roden/Leek een opgave opgenomen voor de bouw van 6.000 woningen, waarvan 1.100 herstructurering. Dit betekent, dat zonder beleidswijziging het beheer over de inzamelmiddelen en hiermee van de afvalberg evenals de daarmee samenhangende kosten onbeheersbaar dreigen te worden.

Controle en handhaving van de aanbied- en scheidingsregels vinden in Noordenveld plaats met behulp van het uitreiken van gele en rode kaarten door medewerkers van de gemeentelijke reinigingsdienst.

2.11 Kosten en baten

Met het inzamelen en verwerken van afvalstoffen zijn kosten en baten gemoeid. Bij de kosten kan onderscheid worden gemaakt tussen inzamelkosten en verwerkingskosten. De inzamelkosten zijn beïnvloedbaar, doch deze zijn al flink verlaagd. De verwerkingskosten zijn niet beïnvloedbaar. Deze

zijn autonoom. De verwerkingskosten van huishoudelijk restafval zijn het duurst. De baten hebben een dempende werking op de kosten en daarmee op de afvalstoffenheffing. Gescheiden inzameling is goedkoper dan integrale inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Het scheiden van (nog) meer andere deelstromen naast de in het LAP omschreven fracties leidt tot meerkosten en daarmee tot een stijging van de afvalstoffenheffing. Het tarief van de afvalstoffenheffing (gezin) in Noordenveld ligt onder het landelijk gemiddelde. Noordenveld is daarnaast in 2004 de op één na goedkoopste gemeente van de provincie Drenthe. De afvalstoffenheffing in Noordenveld is 100% kostendekkend. De grootste kostenpost in de afvalstoffenheffing van Noordenveld wordt gevormd door de post huisvuil, bestaande uit het inzamelen en verwerken van GFT- en restafval (80% van de afvalstoffenheffing). Deze post vormt alleen al voor het deel restafval een bedreiging voor Noordenveld, temeer als er rekening gehouden moet worden met de toekomstige claim van Essent (€375.000 per jaar!) in verband met het doorberekenen van de verhoogde afvalstoffenbelasting door Essent aan de gemeente Noordenveld.

2.12 Bewonersonderzoek

Een meerderheid (89%) van de inwoners van Noordenveld is tevreden over de wijze waarop in deze gemeente het huisvuil wordt ingezameld. Dat blijkt een door Bureau Gammafoon van de Faculteit PPSW van de Rijksuniversiteit Groningen gehouden onderzoek. In opdracht van de gemeente heeft dit bureau in september en oktober 2002 een enquête onder een groot aantal inwoners van de gemeente Noordenveld gehouden. Doel hiervan was meer inzicht in het gedrag van inwoners te krijgen met betrekking tot het scheiden en aanbieden van afval. Op een vraag over de gft-containers blijkt dat tweederde liever een grote groene container (240 liter) heeft dan de kleinere van 140 liter. Van alle inwoners zet 88% de groene container 1x per twee weken buiten om te legen. Bij de grijze bak is dit 96%.

2.13 Conclusie

In de gemeente Noordenveld wordt de algemene doelstelling voor bronscheiding van 60% (= de landelijke doelstelling voor weinig stedelijke gemeenten in 2006) niet gehaald. Dit komt, omdat de te verwijderen hoeveelheid huishoudelijk restafval te hoog is. Er wordt teveel restafval ingezameld. Daarnaast wordt er ook veel GFT-afval ingezameld. Het restafval en het GFT-afval maken 2/3 deel uit van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner per jaar. Vervolgens blijken deze twee afvalstromen de grootste kostenpost in de afvalstoffenheffing te zijn. De afvalstoffenheffing wordt namelijk voor 80% bepaald door de post huisvuil, bestaande uit het inzamelen en verwerken van restafval en GFT-afval. De inzamelkosten van het huisvuil zijn weliswaar beïnvloedbaar, doch deze zijn al flink verlaagd. De verwerkingskosten zijn niet beïnvloedbaar, want deze zijn autonoom. De verwerkingskosten voor huishoudelijk restafval zijn het duurst. Het proces van huisvuil inzamelen vindt niet beheerst plaats, want de gemeente Noordenveld heeft geen grip op de uitstaande inzamelmiddelen en daarmee op de afvalstromen restafval en GFT-afval.

De gescheiden inzameling van GFT-afval staat momenteel onder druk, omdat veel minicontainers voor de inzameling van GFT-afval uitvallen vanwege ouderdom. Daarnaast zijn de kragen bij introductie van het MSTs-systeem slechts een noodoplossing geweest. Het grootste deel van de groene containers is qua technische levensduur versleten en had al in 2002 vervangen moeten worden.

Met betrekking tot de droge componenten papier, glas en textiel kan worden opgemerkt dat er in Noordenveld gezien vanuit de landelijke richtlijnen voldoende glas en textiel wordt gescheiden. Het aandeel papier kan wellicht nog enigszins worden geoptimaliseerd. Ten aanzien van het KCA wordt er gezien vanuit de landelijke richtlijnen voldoende ingezameld. De gescheiden inzameling van grof huishoudelijke afvalstoffen (inclusief wit- en bruingoed) op het brengstation werkt goed. Het grof huisvuil (inclusief wit- en bruingoed) wordt in Noordenveld goed gescheiden en is conform de richtlijnen.

Het systeem van gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval werkt dus goed. Dit blijkt uit de cijfers voor bronscheiding per component. Voorts is de gescheiden inzameling goedkoper dan integrale inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Echter, het scheiden van nog meer andere deelstromen naast de in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) omschreven fracties is complex en duur. De voorlopige conclusie dat er teveel huishoudelijk restafval wordt aangeboden en er te weinig afvalstoffen worden gescheiden, moet genuanceerd worden tot de conclusie dat er teveel huishoudelijk restafval wordt aangeboden.

Hoofdstuk 3: Gewenste situatie

De gewenste situatie wordt geschetst aan de hand van ambitie, randvoorwaarden en doelstellingen.

3.1 Ambitie

De ambitie is: maximale scheiding (van de in het Landelijk Afvalbeheerplan onderscheiden fracties) tegen minimale kosten bij een gelijkblijvend niveau van dienstverlening en klanttevredenheid.

Toelichting op de ambitie

De gemeente Noordenveld wil niet aangetast worden in de zelfstandigheid van het nemen van beslissingen op het gebied van afvalbeleid inclusief de uitvoering van het afvalbeleid. Noordenveld wil zelfstandig en onafhankelijk kunnen opereren binnen bepaalde randvoorwaarden.

Op grond van de Wet Milieubeheer is de gemeente Noordenveld verplicht om huishoudelijke afvalstoffen (gescheiden) in te zamelen. De gemeente Noordenveld zamelt geen bedrijfsafval in, uitgezonderd huishoudelijk bedrijfsafval (= afval dat vrijkomt bij kleine bedrijven aan de woning). Bij het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen wil de gemeente Noordenveld voldoen aan de nieuwe gemeentelijke doelstellingen voor restafval en bronscheiding van huishoudelijk afval evenals de vertaling hiervan in richtlijnen voor bronscheiding per component. De gemeente Noordenveld wil haar burgers de mogelijkheid bieden voor maximale scheiding van de componenten die in het Landelijk Afvalbeheerplan worden gedefinieerd als "de door consumenten te scheiden afvalstoffen". De gemeente Noordenveld wil de verwijdering van die huishoudelijke afvalstoffen op een efficiënte wijze uitvoeren bij een kostendekkendheid van 100%. De gemeente Noordenveld wil daarmee op een kostenbewuste manier goed voor de dag komen, teneinde de burger zo weinig mogelijk te belasten. De afvalstoffenheffing in Noordenveld moet om die reden zo laag mogelijk worden gehouden. Verdere tariefdifferentiatie heeft daarbij geen prioriteit. Dit bij een gelijkblijvend kwaliteitsniveau van dienstverlening en een gelijkblijvende klanttevredenheid. De verschillende activiteiten die hiermee verband houden zullen derhalve planmatig(er) moeten worden uitgevoerd.

De hierboven geformuleerde ambitie mag en kan alleen gerealiseerd worden als het de overheid geen geld kost (de vervuiler betaalt). De ambitie mag niet leiden tot financiële risico's.

3.2 Randvoorwaarden

Voor dit afvalstoffenplan worden verder de volgende randvoorwaarden gehanteerd:

1. Dekkende inzamelstructuur: in principe moet in het gehele gemeentelijke grondgebied het GFT-afval en het restafval worden ingezameld. Dit geldt uiteraard ook voor componenten als papier, glas, textiel, klein chemisch afval en wit- en bruingoed;
2. Laagdrempelige voorzieningen: dit is met name van belang bij het gebruik van collectieve inzamelvoorzieningen. Met laagdrempelig wordt bedoeld de loopafstand, bereikbaarheid en toegankelijkheid en de periode dat een bepaalde inzamelvoorziening beschikbaar is. De belangrijkste doelgroep is de burger van Noordenveld. De burger als klant is één van de uitgangspunten voor het beter vervullen van de taken van de gemeente. Deze worden complexer door de ontwikkelingen in de samenleving. Om betere voorwaarden te kunnen scheppen, zodat de ervaringen van de klant in grotere mate overeenkomen met de verwachtingen, moet de gemeente de beperkte mogelijkheden (mensen, geld en andere middelen) optimaal inzetten.
3. Milieuhygiënische voorzieningen: het betreft hier een lekvrije verwijdering met zo min mogelijk zwerfvuil en het behalen van landelijke inzameldoelstellingen c.q. richtlijnen;
4. Arbeidsbelastingsrandvoorwaarden: de normen voor de arbeidsomstandigheden (Arbo) gelden als randvoorwaarde voor een bepaalde inzamelwijze. Arbo-voorschriften schrijven voor dat de inzameling het liefst gemechaniseerd wordt, omdat op deze wijze de arbeidsbelasting zo laag mogelijk is. Hiermee is in Noordenveld bij de aanschaf van het MSTS-systeem al rekening gehouden.
5. Zorg voor een goede leefomgeving:
 - Zo min mogelijk hinder: stank, geluid, kleur, vandalisme en hinder voor het verkeer door slecht zicht;
 - Afstemming met de ruimtelijke mogelijkheden en/of beperkingen;
6. Overige randvoorwaarden:
 - Het streven naar aansluiting bij de inzamelwijzen van overige componenten;
 - Een inzamelwijze die gemakkelijk is te implementeren in de bestaande inzamelstructuur;
 - Een minimaal beslag op de openbare ruimte;
 - Zo goedkoop mogelijke inzameling zodat de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk kan worden gehouden.

3.3 Doelstellingen

Gelet op de ambitie en randvoorwaarden kunnen de volgende doelstellingen worden geformuleerd:

Tabel 3.1: Doelstellingen gericht op afvalscheiding in het algemeen

	2003	2006
Bronscheiding	53%	60%
Verwijderen van (fijn en grof) huishoudelijk restafval dat resteert na bronscheiding	47%	40%

Tabel 3.2: Doelstellingen gericht op afvalscheiding per component:

	2003	2006
Restafval (fijn)	250 kg/inw/jr	210 kg/inw/jr
GFT-afval	136 kg/inw/jr	>125 kg/inw/jr
Oud papier en karton	79 kg/inw/jr	90 kg/inw/jr
Glas	22 kg/inw/jr	23 kg/inw/jr
Textiel	4,25 kg/inw/jr	5 kg/inw/jr
KCA	1,8 kg/inw/jr	2 kg/inw/jr
Grofvuil	74,9%	75%

Prioriteit zal worden gegeven aan het realiseren van een verminderde hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval. Hier is kwantitatief de grootste winst te behalen. Dit levert namelijk voor het milieu het meest optimale resultaat op tegen zo laag mogelijke kosten. Daarnaast wordt er op die wijze tevens gezorgd voor betere inzamelresultaten van de deelstromen gft, papier, glas, textiel en klein chemisch afval.

Tabel 3.3: Doelstellingen gericht op afvalpreventie

	2002/2003	2006
GFT-afval: compostvat en/of -hoop	27% van de huishoudens	33% van de huishoudens
Papier: ja/nee of nee/nee-sticker?	15% van de huishoudens	25% van de huishoudens
Grofvuil: hergebruik kringloopwinkel?	45% van de huishoudens	50% van de huishoudens

Tabel 3.4: Doelstellingen gericht op de afvalstoffenheffing (gezin) Noordenveld

	2002/2003	2006
Landelijk (Nederland)	< landelijk gemiddelde	< landelijk gemiddelde
Provinciaal (Drenthe)	Eén v/d goedkoopste	Goedkoopste gemeente

Tabel 3.5: Doelstellingen gericht op klanttevredenheid over de afvalinzameling

	2002/2003	2006
GFT- en restafvalinzameling (= goed)	82% van de huishoudens	>80% van de huishoudens
Afvoermogelijkheid grofvuil (= goed)	61% van de huishoudens	80% van de huishoudens
Afvalinzameling algemeen (= goed)	89% van de huishoudens	>80% van de huishoudens

Tabel 3.6: Doelstellingen gericht op tevredenheid van de informatievoorziening per component:

	2002/2003	2006
GFT- en restafval	92% van de huishoudens	>90% van de huishoudens
Oud papier en karton	95% van de huishoudens	>90% van de huishoudens
Verpakkingsglas	91,7% van de huishoudens	>90% van de huishoudens
Textiel	63,5% van de huishoudens	90% van de huishoudens
Klein chemisch afval	75,1% van de huishoudens	90% van de huishoudens
Grofvuil (incl. wit- en bruingoed)	79,1% van de huishoudens	90% van de huishoudens

Tabel 3.7: Doelstellingen gericht op tevredenheid afhandeling vraag of klacht

	2002/2003	2006
Tevredenheid (= ja)	71,9% van de huishoudens	80% van de huishoudens

Tabel 3.8: Overige doelstellingen gericht op zwerfvuil

	2002/2003	2006
Schoonheidsgraad fietspaden	"matig schoon"	"schoon"
Hoeveelheid zwerfvuil (illegale dump)	43,5 ton (=100%)	Max. 32,6 ton (25% minder)

Hoofdstuk 4: Plan van Aanpak 2005-2008

4.1 Uitwerking doelstellingen

In 2003 wordt de algemene doelstelling voor bronscheiding van 60% niet gehaald. De te verwijderen hoeveelheid (fijn en grof) huishoudelijk restafval is te hoog. Er wordt teveel restafval ingezameld.

In 2003 wordt de richtlijn voor bronscheiding van GFT-afval in de gemeente Noordenveld gehaald. Er wordt veel GFT-afval ingezameld.

De richtlijn voor bronscheiding van papier wordt daarentegen nog niet gehaald. Er wordt te weinig papier ingezameld. Daar staat tegenover dat er nog teveel papier in het restafval wordt aangetroffen. De richtlijnen voor bronscheiding van glas, textiel en klein chemisch afval worden zo goed als gehaald. Er wordt afgemeten aan de richtlijnen voldoende glas, textiel en klein chemisch afval ingezameld. Ook de richtlijn voor het scheiden van grofvuil (inclusief wit- en bruingoed) wordt gehaald.

Het voorzieningenniveau voor de gescheiden afvalinzameling is op niveau. Desondanks wordt de algemene doelstelling voor bronscheiding (60%) niet gehaald. De gemeente Noordenveld staat hierin overigens niet alleen. Dit is een landelijk beeld.

In het plan van aanpak wordt het beleid met betrekking tot de gescheiden afvalinzameling in de periode 2005-2008 concreet uitgewerkt.

Op basis van praktijkervaringen zijn voor de korte termijn (twee jaar) haalbare richtlijnen gedefinieerd. Uitgangspunt op de langere termijn (2008) blijft het realiseren van de op landelijk niveau geformuleerde doelstellingen voor afvalscheiding in streefgetallen. Deze zijn voor de goede orde hier uitgedrukt in kilo per inwoner per jaar. Voor grofvuil (incl. WEB) wordt uitgegaan van een realiseerbaar scheidingspercentage van minimaal 75%.

Tabel 4.1: Doelstellingen

Afvalstroom	Gerealiseerd in 2003	Haalbaar in 2006	Te realiseren doelstelling in 2008
Restafval	250	210	200
GFT-afval	136	141 (want: >125)	151 (want: >125)
Oud papier en karton	79	90	95
Glas	22	23	25
Textiel	4,25	5	7,5
KCA	1,8	2	3
Grofvuil (incl. WEB)	74,9%	75%	>75%

Om de voor 2006 als haalbaar geformuleerde richtlijnen te halen dient in de gemeente Noordenveld nog 367 ton papier, 36 ton glas, 21 ton textiel en 5 ton KCA extra te worden ingezameld. Daarnaast dient de hoeveelheid ingezameld fijn en grof restafval te worden teruggedrongen tot een maximaal niveau van 7520 ton op jaarbasis.

Dit betekent dat eind 2006 in de gemeente Noordenveld de volgende doelen als realistisch kunnen worden beschouwd:

- Inzamelen van maximaal 6720 ton fijn restafval, dus 1277 ton *minder* dan in 2003;
- Inzamelen van 4512 ton GFT, dus 175 ton meer dan in 2003;
- Inzamelen van 2880 ton papier, dus 367 ton meer dan in 2003;
- Inzamelen van 736 ton glas, dus 36 ton meer dan in 2003;
- Inzamelen van 160 ton textiel, dus 21 ton meer dan in 2003;
- Inzamelen van 64 ton KCA, dus 5 ton meer dan in 2003;
- Inzamelen van maximaal 800 ton grof restafval, maar bij voorkeur minder of gelijk dan in 2003.

Het halen van deze doelen is niet alleen beleidsmatig van belang. Er liggen ook besparingsmogelijkheden in financiële zin, namelijk als niet-gemaakte verbrandingskosten. Hier tegenover staan overigens wel de kosten voor inzameling en verwerking van deze extra apart ingezamelde hoeveelheden GFT-afval, papier, glas, textiel en kca. Prioriteit zal worden gegeven aan het realiseren van een verminderd aanbod van restafval. Daarnaast zal er ook prioriteit worden gegeven aan het realiseren van een verbeterd scheidingsgedrag voor de stromen GFT en papier. Hier is kwantitatief de grootste winst te behalen. Het jaar 2006 wordt derhalve een ijkpunt.

4.2 Realisatie doelstellingen

Het voorzieningenniveau voor de gescheiden afvalinzameling in de gemeente Noordenveld is op niveau. Voorgesteld wordt de inzamelmiddelen binnen de huidige inzamelstructuur te optimaliseren en met de inzet van gerichte voorlichting op basis van een gestructureerde planning gedurende de planperiode (2005 t/m 2008) een verbeterd scheidingsgedrag te realiseren. In deze periode vindt er een gerichte monitoring plaats (registratie inzamelcijfers, uitvoering sorteeranalyses en plaatsvinden van een bewonersonderzoek), zodat de effecten duidelijk in beeld kunnen worden gebracht. Wanneer na deze periode de status wordt opgemaakt en blijkt dat er geen verbetering van het scheidingsgedrag is gerealiseerd en de doelstellingen nog niet binnen bereik zijn, dan kan overwogen worden om andere (= zwaardere) maatregelen te treffen.

4.3 Maatregelen

Algemeen

De gemeente Noordenveld heeft in de afgelopen jaren een verwijderingsstructuur voor de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval opgezet. In korte tijd is het aantal en ook de hoeveelheid te scheiden afvalstromen toegenomen. De totale hoeveelheid huishoudelijk afval in Noordenveld moet en kan beter beheerd worden. Voor de verdere ontwikkeling van het gemeentelijk afvalbeheer is informatie noodzakelijk. Informatie over de burger, over de resultaten van gescheiden inzameling en hoe de gemeente presteert ten opzichte van andere gemeenten. Allemaal tot doel om de afval-scheiding te optimaliseren.

In dit plan gaat de aandacht vooral uit naar de doelstelling: het maximaal scheiden tegen minimale kosten bij een gelijkblijvend kwaliteitsniveau van dienstverlening en klanttevredenheid. Alle daarop gerichte activiteiten en beslissingen, die hiermee verband houden zullen derhalve planmatig(er) moeten worden uitgevoerd. Voor de gemeentelijke reinigingsdienst van Noordenveld verdient het aanbeveling om een aantal procedures qua afvalinzameling en -verwijdering, maar zeker ook ten aanzien van het beheer van klachten en meldingen op te zetten en bij voorkeur in een systeem voor kwaliteitszorg vast te leggen. Een doelmatig systeem van kwaliteitszorg heeft een gunstige invloed op zowel het milieuresultaat alsmede een bewaking van de kosten en tevens een bewaking van het niveau van dienstverlening. Daarmee is het tevens mogelijk om het gemeentelijk afvalbeheer beter vorm te geven, bij te sturen en te evalueren. Uit te voeren maatregelen:

- opzetten afvalstoffenprocedures (inclusief afhandeling van klachten) vakgroep Reiniging;
- controleren op naleving afvalstoffenprocedures vakgroep Reiniging;
- rapporteren over naleving afvalstoffenprocedures vakgroep Reiniging.

Restafval

Er zijn in de inventarisatie feiten naar voren gekomen die meer inzage van de inzamelstructuur (teveel restafval) rechtvaardigen. Op grond van bevindingen elders in het land is er geen aanleiding tot een andere inzameling (qua frequentie) over te gaan. Van belang is om de hoeveelheid restafval zoveel mogelijk te beperken. Uit te voeren maatregelen:

- registreren van het aantal inzamelmiddelen (grijze containers) per aansluiting;
- onderzoeken op basis van registratie welke mogelijkheden er zijn om te komen tot verdere optimalisatie van het containerbestand;
- indien mogelijk, bepalen afhankelijk van uitslag onderzoek en registratie welke regelgeving moet worden benut, dat wil zeggen ofwel een maximum van 1 minicontainer van 240 liter voor restafval per aansluiting vast te stellen of bij gewenst meeraantal containers per aansluiting deze tegen een nader te bepalen tarief af te rekenen;
- vaststellen en vastleggen van de nieuwe regelgeving in beleidsregel of afvalstoffenverordening;
- communicatie en voorlichting inzake meer afvalscheiding aan de bron, meer preventie door aanpassing van inkoop-, ge- en verbruikgedrag en daardoor volumebeperking;
- controleren en handhaven van de nieuwe regelgeving met bestaande personeelscapaciteit;
- uitvoeren sorteeranalyses naar samenstelling van (fijn) huishoudelijk restafval;
- monitoren van de hoeveelheid en de samenstelling van het huishoudelijk restafval.

N.B.: Een aantal maatregelen ten aanzien van de fractie restafval kunnen worden gecombineerd door deze op efficiënte wijze in projectvorm uit te voeren. In het projectvoorstel inzake de vervanging van huisvuilcontainers en de aanschaf van registratiemedia op de containers is hierin voorzien. Voor nadere informatie hieromtrent wordt verwezen naar het "Voorstel tot omwisseling van (groene) huisvuilcontainers en aanschaf van registratiemedia op de containers" d.d. 12-07-2004, geregistreerd onder nummer BW04.0719. Dit voorstel is als aparte bijlage bij het afvalstoffenplan gevoegd.

GFT-afval

Er zijn in de inventarisatie feiten naar voren gekomen die meer inzage van de inzamelstructuur (veel GFT-afval) rechtvaardigen. Op grond van bevindingen elders in het land is er geen aanleiding tot een andere inzameling (qua frequentie) over te gaan. Wel is het van groot belang uit milieu-overwegingen, maar ook uit economische overwegingen en uit praktische overwegingen bij de reinigingsdienst om over te stappen op een grotere volumemaat container (240 liter). Teneinde de succesvolle scheiding van GFT-afval te continueren dient de gemeente Noordenveld tijdig over nieuwe GFT-containers te beschikken. Gelet op de huidige frequente uitval van verouderde afgeschreven groene containers wordt de gemeente geconfronteerd met extra kosten. Wanneer bij vervanging van de GFT-containers deze tevens worden voorzien van een registratiemiddel, kunnen de burgers rechtstreeks worden aangesproken op hun scheidingsgedrag.

In het bewonersonderzoek (uitgevoerd door Bureau Gammafoon, najaar 2002) heeft een meerderheid van de huishoudens aangegeven over een grotere minicontainer voor GFT-afval te willen beschikken. Ter verduidelijking dient nog benadrukt te worden dat in eerste instantie de hoeveelheid GFT moet worden verminderd, maar daarnaast moet er wel zoveel mogelijk GFT uit het restafval worden gehaald (optimaal scheiden tegen minimale kosten).

Uit te voeren maatregelen:

- vervangen van de verouderde afgeschreven groene minicontainers;
- registreren van het aantal inzamelmiddelen (groene containers) per aansluiting;
- onderzoeken mogelijkheden om te komen tot verdere optimalisatie van het containerbestand;
- indien mogelijk, bepalen afhankelijk van uitslag onderzoek en registratie welke regelgeving moet worden benut, dat wil zeggen een maximum van 1 minicontainer van 240 liter of 140 liter voor GFT vast te stellen per aansluiting of bij gewenst meeraantal containers deze tegen een nader te bepalen tarief af te rekenen;
- vaststellen en vastleggen van de nieuwe regelgeving in beleidsregel of afvalstoffenverordening;
- controleren en handhaven van de nieuwe regelgeving met bestaande personeelscapaciteit;
- beschikbaarstellen campagne voor compostvaten;
- aanpassen bijdrage voor aanschaf compostvaten van € 31,76 (= 50% x f 140,-) naar een bedrag ad € 42,25 (= 50% x € 82,50), dus: een verhoging van € 10,49;
- communicatie en voorlichting inzake afvalscheiding en afvalpreventie GFT is noodzakelijk;
- uitvoeren analyses naar samenstelling GFT-afval;
- monitoren van de hoeveelheid en de samenstelling van het GFT-afval.

N.B.:

Een aantal maatregelen ten aanzien van de fractie GFT kunnen worden gecombineerd door deze op efficiënte wijze in projectvorm uit te voeren. In het projectvoorstel inzake de vervanging van huisvuilcontainers en de aanschaf van registratiemedia op de containers is hierin voorzien. Voor nadere informatie hieromtrent wordt verwezen naar het "Voorstel tot omwisseling van (groene) huisvuilcontainers en aanschaf van registratiemedia op de containers" d.d. 12-07-2004, geregistreerd onder nummer BW04.0719. Dit voorstel is als aparte bijlage bij het afvalstoffenplan gevoegd.

Papier

Burgers zijn gevoelig voor een fijnmazig systeem waarbij men zich op verschillende manieren van oud papier en karton kan ontdoen. De gemeente Noordenveld kent reeds een systeem van professionele huis-aan-huis-inzameling van oud papier en karton met een minimale inzamelfrequentie van 1 keer per 4 weken in de gehele gemeente. Daarom wordt aanbevolen het huidige inzamelsysteem te continueren en hier gerichte communicatie en voorlichting te plegen. Het inzamelresultaat blijft hier licht achter bij de richtlijn, waardoor een verder rendement mogelijk is.

Uit te voeren maatregelen:

- bijplaatsen van brengcontainer(s) bij recreatiewoningen, waarbij tijdig gelegeerd wordt en tevens de omgeving goed schoon wordt gehouden;
- beschikbaarstellen anti-drukwerkstickers (ja/nee-sticker, nee/nee-sticker) in het kader van afvalpreventie;
- communicatie en voorlichting met betrekking tot betere afvalscheiding van papier is noodzakelijk;
- monitoren van de deelstroom oud papier en karton.

Glas

De inzamelstructuur (glasbakken) is bijna voldoende. De meest geëigende methode, waarbij voor de glaszameling een dichtheid van 1 glasbak op 650 inwoners wordt aangehouden, wordt bijna

gehaald. Uit het voorgaande blijkt dat de glas-inzameling nog heel licht kan worden geoptimaliseerd door toevoeging van enkele glasbakken. Uit te voeren maatregelen:

- bijplaatsen van brengcontainer(s) bij recreatiewoningen, waarbij tijdig geleegd wordt en tevens de omgeving goed schoon wordt gehouden;
- onderzoeken mogelijkheid van het plaatsen van ondergrondse glasbakken, mede met het oog op een verbetering van de capaciteit van de glascontainer alsmede de kwaliteit van de leefomgeving: dit vindt reeds plaats, geen nadere actie vereist;
- plaatsen van afvalbakken voor deksels, doppen, kurken en dergelijke naast de glascontainer: dit vindt reeds plaats, geen nadere actie vereist;
- stimuleren van burgers tot aanschaf van statiegeldflessen in het kader van afvalpreventie: via communicatie en voorlichting;
- communicatie en voorlichting met betrekking tot afvalscheiding van glas is noodzakelijk;
- monitoren van de deelstroom (verpakkings)glas.

Textiel

De inzamelstructuur is ondertussen meer dan voldoende. Uit te voeren maatregelen:

- textielinzamelstructuur optimaliseren aan de hand van de criteria van de statusrapportage van het Afval Overleg Orgaan (AOO), dat wil zeggen door middel van een haalsysteem en een brengsysteem: is gerealiseerd in 2003.
- het haalsysteem 4x per jaar huis-aan-huis definitief in te stellen en deze beheersbaar te continueren: is gerealiseerd in 2003.
- een brengsysteem van textielcontainers te plaatsen in de gemeente op strategische locaties: is gerealiseerd in 2003;
- voor genoemd haal- en brengsysteem één organisatie aan te wijzen, die verantwoordelijk is voor de gehele inzameling van textiel binnen de gemeentegrenzen, mits het geheel kostendekkend is en de gemeente hiervan geen extra werkzaamheden ondervindt: is gerealiseerd in 2003;
- verplichten van de huis-aan-huis-inzamelaar tot tijdige verstrekking van een inzamelmiddel (plastic zak): is gerealiseerd in 2003;
- bestaande textielcontainers van derden, die door winkelbedrijven voor commerciële doeleinden worden benut, toe te staan onder voorwaarden, doch deze vergunningsplichtig te maken en hieraan voorschriften te verbinden: is gerealiseerd in 2003;
- aanvullen textielbeleid qua maximum aantal textielcontainers: is gerealiseerd in 2004;
- aanpassen APV op het onderdeel collectevergunning specifiek voor het inzamelen van bruikbare of draagbare kleding;
- communicatie en voorlichting met betrekking tot afvalscheiding van textiel blijft noodzakelijk;
- monitoren van de deelstroom textiel.

KCA

Uit landelijk onderzoek blijkt dat er geen duidelijke relatie bestaat tussen behaalde inzamelresultaten en systeemkenmerken, zoals inzamelrequentie, openingstijden van depots, dichtheid van standplaatsen en de wijze en mate van communicatie. Er kan worden gesteld dat een depot op het punt van bereikbaarheid voor de burger altijd gunstig afsteekt ten opzichte van de inzameling met een chemokar. Uit te voeren maatregelen:

- aansluiting zoeken bij landelijk gecoördineerde acties van de Stichting Batterijen (STIBAT): dit vindt reeds plaats, geen nadere actie vereist;
- communicatie en voorlichting met betrekking tot afvalscheiding van KCA is noodzakelijk;
- monitoren van de deelstroom klein chemisch afval.

Grof huishoudelijk afval

Het huidige gecombineerde haal- en brengsysteem voor grof huishoudelijk afval kan worden gehandhaafd. Uit te voeren maatregelen:

- communiceren openingstijden brengstation en afvalscheidingsmogelijkheden alsmede de kosten hiervan met de burgers is noodzakelijk;
- verwijzen naar alternatieven, zoals bijvoorbeeld de kringloopbedrijven in en rond de gemeente Noordenveld voor hergebruik van bruikbaar huisraad. Daarnaast bestaan er tegenwoordig ook op internet alternatieven om bruikbaar huisraad aan te bieden, zoals via www.marktplaats.nl;
- inspelen op actuele ontwikkelingen om grof huishoudelijk afval, indien mogelijk, (nog) efficiënter te kunnen scheiden;
- monitoren van de hoeveelheden bruikbaar huisraad in overleg met de kringloopwinkels;
- monitoren van de hoeveelheid grof huishoudelijk afval.

Zwerfvuil

Inzake zwerfvuil komen de volgende maatregelen in aanmerking, waarbij handhaving en milieu-inspectie-activiteiten een belangrijke rol spelen. Daarnaast heeft het geven van educatie over het thema "zwerfvuil" op de basisscholen via het scholennetwerk in Noordenveld een toegevoegde waarde.

Uit te voeren maatregelen:

- intensiveren van de communicatie naar burgers over de gemeentelijke afvalvoorzieningen;
- aansluiting zoeken bij landelijk gecoördineerde acties van Stichting Nederland Schoon: dit vindt reeds plaats, geen nadere actie vereist;
- voorzien in het uitvoeren van twee schoonmaakacties per jaar (1x in het voorjaar en 1x in het najaar) door de buitendienst van Openbare Werken. Hiervoor zijn op dit moment geen verdere mensen vereist. De schoonmaakacties maken reeds deel uit van de huidige werkwijze;
- actiematig c.q. projectmatig inzetten van gemeentelijke handhavers in de buitengebieden (natuurgebieden) alsmede recreatiegebieden. Deze actie alsmede de dekking hiervan is opgenomen in de integrale handhavingsnotitie. Hiervoor is geen nadere actie vereist;
- oprichten van een werkgroep met als thema "zwerfvuil", waarin een beleidsambtenaar van de gemeente Noordenveld (afvalstoffenbeleid), vertegenwoordigers van de drie IVN-afdelingen, de natuur- en milieu-educatieconsulent van Drenthe en de overall-directeur basisonderwijs in de gemeente Noordenveld zitting hebben;
- geven van educatie met betrekking tot het thema zwerfafval op 12 basisscholen in Noordenveld via het scholennetwerk in 2005. Dit zwerfafvalproject dient uit het budget voor Natuur- en Milieu Educatie (NME) gefinancierd te worden;
- monitoren van de hoeveelheid zwerfvuil.

4.4 Communicatie

De algemene toonzetting van de communicatie moet er meer op zijn gericht om mensen tot het gewenste gedrag te verleiden (conform marktbeginselen) en ze niet uitsluitend aan te spreken op milieugedrag. Het afvalscheidingsgedrag van de burger bestaat uit drie elementen:

- *motivatie* (er voor gemotiveerd zijn om mee te doen);
- *capaciteit* (kennis, inzicht in het nut van gescheiden afvalinzameling); en:
- *gelegenheid* (fysieke mogelijkheden, hindernissen, tijdstippen e.d.; daadwerkelijk kunnen meedoen met de gescheiden afvalinzameling).

Alle drie de elementen moeten in voldoende mate aanwezig zijn bij de burger om een optimaal scheidingsgedrag te bereiken. De essentie van deze benadering is dat alle drie de gedragselementen gelijktijdig op peil gehouden moeten worden. Het geven van voorlichting zonder dat gelijktijdig wordt gewerkt aan gelegenheid tot afvalscheiding en omgekeerd blijft zonder resultaat.

Communicatieplan

Om het scheidingsgedrag te verbeteren en de bewoners blijvend te betrekken bij de afvalinzameling, is het noodzakelijk om structurele voorlichting te organiseren en hiervoor budget vrij te maken. Deze structurele voorlichting dient vastgelegd te worden in een communicatieplan. Een plan dat jaarlijks op basis van verkregen nieuwe inzichten kan worden bijgesteld.

Binnen de gemeente Noordenveld kunnen interne (o.a. medewerkers diverse afdelingen, inzamelaars), externe (met name burgers) doelgroepen worden onderscheiden.

De communicatie met de burgers zal voornamelijk gaan over het aanzetten van en motiveren tot aanpassen van het individuele afval(scheidings)gedrag, het verbeteren van de kennis van de scheidingsregels, terugkoppeling van inzamelresultaten en bewustmaking van kosten van inzameling en verwerking, alsmede het rendement van afvalscheiding.

Meer specifiek krijgen de volgende aandachtspunten in elk geval een plaats in het communicatieplan:

1. Met betrekking tot *motivatie*:
 - Motiveren groep afhakers (8% van alle huishoudens) om weer te gaan composteren in eigen tuin;
 - In algemene zin promoten van het thuiscomposteren;
 - Uitdelen van gratis compost of laten ophalen bij de gemeentewerf c.q. brengstation als beloning voor goed scheidingsgedrag;

- Aanscherpen gebruik gele en rode kaart, eventueel gevolgd door verbaliseren van verkeerde aanbieders;
 - Onder de aandacht brengen van charitasdoel inzameling textiel aan huis;
 - Terugkoppeling van de inzamelresultaten.
2. Met betrekking tot *capaciteit* (kennis):
- Informatie over hoe afval aan te bieden in groene en grijze container zodat het niet bekneld raakt en de containers niet goed kunnen worden geledigd;
 - Informatie over wat wel en wat niet in de groene container mag, met name aandacht voor koffiefilters en theezakjes en kattenbakkorrels met milieukeur;
 - Informatie over wat wel en wat niet bij het oud papier en karton mag, met name aandacht voor melk- en sappakken, adreswikkels, waspoederdozen, wc-rollen, kartonnen pakjes en doosjes, papieren zakjes;
 - Informatie over feit dat ook kapot glas, vies glas, kleine potjes en flesjes in de glasbak mogen;
 - Laten zien hoe gescheiden ingezameld glas wordt verwerkt;
 - Informatie over feit dat ook vuile en kapotte kleding en schoenen, dweilen en lappen, gordijnen en grote lappen stof in de textielbak mogen;
 - Informatie over de KCA-lijst, met name welke produkten tot de KCA-lijst behoren;
 - Informatie over de openingstijden van het brengstation en de te scheiden fracties;
 - Informatie over de opbouw en werking van de afvalstoffenheffing;
3. Met betrekking tot *gelegenheid*:
- Instellen van een inzameltelefoon: is gerealiseerd in 2004 via het Meldpunt Leefomgeving;
 - Voorlichting omtrent de inhaaldagen ten aanzien van GFT- en restafval;
 - Voorlichting omtrent de mogelijkheden om papier, glas en textiel kwijt te kunnen;
 - Extra voorlichting over inzameldata van de inzameldienst die textiel ophaalt;
 - Extra voorlichting over mogelijkheden om KCA en WEB kwijt te kunnen.

Getracht wordt zoveel mogelijk aansluiting te vinden bij bestaande informatiekkanalen binnen de gemeente (Afvalkalender, gemeentegids, gemeentelijke pagina in De Krant, gemeentelijke internetsite). Tevens zal gebruik worden gemaakt van afvalspecials in de vorm van artikelen in de krant waarbij diverse afvalonderwerpen aan bod komen. De uitvoering van de communicatie is in handen van gemeentelijke ambtenaren bij de vakgroep Communicatie en Voorlichting. Hieraan kan worden toegevoegd dat een grotere inzet op communicatie en voorlichting zich direct zal terugbetalen via betere afvalscheiding, met als gevolg daarvan lagere volumes restafval en daardoor lagere verwerkingskosten en tevens hogere volumes herbruikbare en afzetbare deelstromen en componenten.

4.5 Effectmeting scheidingsgedrag

De effecten van de intensivering van de communicatie, de nieuwe investeringen en de maatwerk aanpassingen van de inzamelvoorzieningen worden gemeten aan de hand van de samenstelling van het afval, de inzamelresultaten en de inzamelrespons op de gescheiden inzameling. De resultaten worden vergeleken met de nulsituatie (2003).

Om de effecten te kunnen meten worden onderstaande onderzoeksinstrumenten gebruikt:

- sorteeranalyses huishoudelijk restafval en gft-afval;
- registratie en verwerking inzamelresultaten;
- bewonersonderzoek;
- (jaar)rapportages.

Sorteeranalyses huishoudelijk restafval en gft-afval

Om uitspraken te kunnen doen over de effectiviteit van de gescheiden afvalinzameling is het noodzakelijk inzicht te hebben in de samenstelling van het huishoudelijk restafval en het gft-afval. De sorteeranalyses van huishoudelijk restafval worden uitgevoerd en zomogelijk onderscheiden naar bebouwde kom en buitengebied. Als nulmeting fungeren de sorteeranalyses uitgevoerd in 2003. In de periode vanaf 2004 tot en met 2008 wordt éénmaal jaarlijks een vijftal metingen verricht in het kader van monitoring van de samenstelling van huishoudelijk restafval in Noordenveld. In het jaar 2006 wordt tweemaal jaarlijks een vijftal metingen verricht als effectmeting.

Aanvullend op de standaardanalyses dient specifiek onderzoek te worden gedaan naar het aandeel grof tuinafval in de GFT-stroom (jaarlijks minimaal 2 metingen). In de navolgende jaren dienen de sorteeranyses voor huishoudelijk restafval vanzelfsprekend te worden gecontinueerd met het oog op de monitoring. Dit geldt eveneens voor de analyses van het GFT-afval.

Sorteeranalyses van huishoudelijk restafval en gft-afval vinden gedurende de planperiode geregeld plaats (ieder jaar in het kader van de monitoring en in het jaar 2006 in het bijzonder als effectmeting). Om een volledig beeld te krijgen van het aanbod en de samenstelling van het gft- en restafval wordt het afval dat aan huis wordt ingezameld nader geanalyseerd. Het afval dat burgers aanbieden op het afvalbrengstation behoeft niet nader te worden geanalyseerd, want dit wordt door medewerkers van Novatec reeds ter plaatse ontdaan van bruikbaar en recyclebaar materiaal. Het grof huisvuil wordt hier al optimaal gescheiden.

Registratie en verwerking inzamelresultaten

Om tot een objectieve effectmeting te kunnen komen is het noodzakelijk dat monitoring van gegevens per inzamelsysteem gedurende de planperiode op uniforme wijze wordt uitgevoerd. In principe worden de gegevens vastgelegd op gemeentelijk niveau. Hiertoe is een plan opgesteld dat de basis vormt voor een goede registratie. Het monitorplan geeft aan op welke wijze en aan de hand van welke indicatoren er wordt geregistreerd.

Monitorplan

Het monitorplan mondt uit in verslaglegging over de voortgang van het uitgevoerd beleid. In het monitorplan wordt aangegeven hoe de gegevens vanaf de uitvoering op een centraal punt worden verzameld. De gemeente wijst een verantwoordelijke persoon aan voor de afvalregistratie in de vorm van een verslag of rapportage.

Vanuit de beschikbare cijfers kunnen conclusies worden getrokken aangaande het inzamelgedrag. Op basis van een nadere analyse van de cijfers wordt inzicht verkregen in sterk overeenkomende of juist sterk verschillende cijfers in bepaalde perioden over een aantal jaren vergeleken. Deze vinden plaats op gemeentelijk niveau en indien mogelijk gespecificeerd naar bebouwde kom en buitengebied.

Bewonersonderzoek

Het bewonersonderzoek is een instrument met behulp waarvan inzicht wordt verkregen in de condities waaronder burgers bereid zijn juist wel of niet aan de gescheiden afvalinzameling mee te werken. Met behulp van de verkregen antwoorden ontstaat inzicht in de mate waarin deze condities van gemeentewege kunnen worden beïnvloed (inzamelsysteem, organisatie en dienstverlening/relatiebeheer). Gedurende de planperiode wordt nog één keer een telefonische enquête afgenomen. Dit zal in het najaar van 2006 plaatsvinden.

Jaarrapportages

De sorteeranyses, de inzamelresultaten, de bewonersonderzoeken worden gekoppeld aan voorlichtingsinspanningen, geanalyseerd en vertaald naar een jaarlijkse rapportage. In elke rapportage komen de volgende aspecten aan bod:

- ingezamelde hoeveelheden;
- analyse van de samenstelling van het huishoudelijk restafval en GFT-afval;
- respons op de gescheiden inzameling van GFT-afval, papier, glas, textiel en kca;
- ingezette communicatie;
- vergelijking met de nulsituatie (= 2003);
- (aanbevelingen voor verdere optimalisatie van de communicatie/inzameling).

Verbeterkring

Tijdens de planperiode wisselen de medewerkers van de gemeente Noordenveld (voorlichter, beleidsmedewerker afvalstoffen, chef Reiniging, medewerker belastingwetgeving, medewerker burgerzaken) elk jaar hun ervaringen uit, opdat de onderzoeksbevindingen direct praktische betekenis krijgen. De verbeterkring vormt hiermee het toetspunt om gaandeweg het project te komen tot de best te hanteren communicatie en inzamelvoorzieningen.

4.6 Planning

Jaar:	2005			2006			2007			2008		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Prioriteit:												
Communicatie												
- Opstellen communicatieplan afvalstoffen	X											
- Uitvoeren communicatieplan afvalstoffen				X			X			X		
Investeringsen												
- Opstellen projectvoorstel "Omwisseling van (groene) huisvuilcontainers en aanschaf van registratiemedia op de containers (is reeds opgesteld)	X											
- Uitvoeren project "Omwisseling van (groene) huisvuilcontainers en aanschaf van registratiemedia op de containers". Dit project voorziet in: # aanschaf nieuwe groene minicontainers (omvat uitzetten nieuwe containers en innemen oude containers); # aanschaf registratiemedia voor alle aansluitingen (incl. verwerkingssoftware, aanmaken registratiemiddel, monteren registratiemiddel, registreren aansluitingen); # externe ondersteuning (benodigd voor noodzakelijke externe ondersteuning tbv projectrealisatie van de openbare EU-aanbestedingsprocedure); # interne ondersteuning (benodigde ambtelijke inzet in uren). De uitvoering van het project omvat het registreren van het aantal inzamelmiddelen per aansluiting, het onderzoeken van de mogelijkheden tot verdere optimalisatie en het bepalen van keuzemogelijkheden regelgeving.												
Maatwerk aanpassingen												
<i>Algemeen</i>												
- opzetten afvalstoffenprocedures vakgroep Reiniging	X											
- controleren op naleving afvalstoffenprocedures vakgroep Reiniging					X			X			X	
- rapporteren over naleving afvalstoffenprocedures vakgroep Reiniging					X			X			X	
<i>Restafval</i>												
- scheiden van andere deelstromen (naast de fracties uit het LAP)			X			X			X			X
<i>GFT</i>												
- promoten aanschaf compostvaten	X			X			X			X		
- aanpassen bijdrage aanschaf compostvaten	X											
<i>Papier</i>												
- bijplaatsen brengcontainer(s) recreatiewoningen		X										
- beschikbaar stellen antidrukwerkstickers (ja/nee-sticker, nee/nee-sticker)	X			X			X			X		
<i>Glas</i>												
- bijplaatsen brengcontainer(s) recreatiewoningen		X										
<i>Textiel</i>												
- aanpassen APV op onderdeel collectievergunning voor textielinzameling	X											
<i>KCA</i>												
- geen nadere acties vereist												
<i>Grofvuil (incl. WEB)</i>												
- verwijzen naar kringloopwinkels voor bruikbaar huisraad	X											
<i>Zwerfvuil</i>												
- oprichten werkgroep tbv schoonmaakactie op basisscholen Noordenveld	X											
- educatie over zwerfafval via IVN scholennetwerk op 12 basisscholen	X											
Monitoring en effectmeting scheidingsgedrag												
Sorteeranalyses huishoudelijk restafval	X			X			X			X		
Analyses gft-afval		X			X			X			X	
Registratie en verwerking inzamelresultaten	X			X			X			X		
Jaarrapportages	X			X			X			X		
Opstellen monitoringplan (is reeds opgesteld, zie: monitorplan Milieu)				X			X			X		
Uitvoeren monitoringplan	X											
Bewonersonderzoek				X								
Verbeterkring		X			X			X			X	

Prioriteit 1: noodzakelijke maatregel

Prioriteit 2: gewenste maatregel

Prioriteit 3: geen prioriteit

N.B. : verdere onderverdeling wordt mede bepaald door het kostenaspect

4.7 Begroting

De begroting voor de planperiode 2005-2008 komt uit op een totaalbedrag van €779.137. Hiervan is €83.053 gerelateerd aan kosten voor interne beleidsuren. Verder zijn er aan kosten voor externe beleidsuren €20.444 geraamd. De overige kosten bestaan onder meer uit kosten voor de aanschaf van nieuwe groene containers, de aanschaf van registratiemedia op de containers voor gft- en restafval, sorteersanalyses, gft-analyses en een bewonersonderzoek. Deze bedragen €675.640.

Begroting	Interne kosten beleidsuren			Externe kosten beleidsuren			Overige kosten	Totale kosten (inclusief 19% BTW)
	Uren	Intern tarief	Kosten	Uren	Extern tarief (incl. BTW)	Kosten		
Communicatie en Voorlichting								
-Opstellen communicatieplan	40	€61	€2.440					€2.440
-Uitvoering communicatieplan	120	€61	€7.320					€7.320
Nieuwe investeringen								
-Project "Omwisseling van (groene) huisvuilcontainers en aanschaf registratiemedia op de containers". Deze kan worden onderverdeeld in: # aanschaf nieuwe groene containers # aanschaf registratiemedia # externe ondersteuning # interne ondersteuning			€38.977		€20.444		€573.211 €62.207	€573.211 €62.207 €20.444 €38.977
Maatwerk aanpassingen inzamelvoorzieningen								
<i>Algemeen</i>								
-Opzetten afvalstoffenprocedures Reiniging	160	€61	€9.760					€9.760
-Controleren afvalstoffenprocedures Reiniging	80	€61	€4.880					€4.880
-Rapporteren afvalstoffenprocedures Reiniging	40	€61	€2.440					€2.440
<i>Restafval</i>								
-vooralsnog geen nadere acties vereist								
<i>GFT</i>								
-promoten aanschaf compostvaten							PM	PM
-verhogen subsidie op compostvaten							PM	PM
<i>Papier</i>								
-bijplaatsen brengcontainer recreatiewoningen (incl. plaatsing en lediging)							€1.190	€1.190
-beschikbaar stellen anti-drukwerkstickers								€0
<i>Glas</i>								
-bijplaatsen brengcontainer recreatiewoningen (incl. plaatsing en lediging)							€833	€833
<i>Textiel</i>								
-aanpassen APV m.b.t. collectievergunning	16	€61	€976					€976
<i>KCA</i>								
-vooralsnog geen nadere acties vereist								€0
<i>Grof huishoudelijk afval (incl. WEB)</i>								
-verwijzen naar kringloopwinkels								€0
<i>Zwerfvuil</i>								
-oprichten werkgroep tbv schoonmaakactie basisscholen in Noordenveld								PM
-educatie zwerfafval via IVN op 12 basisscholen								PM
Subtotaal			€66.793			€20.444	€637.441	€724.678

(Vervolg) begroting

Vervolg begroting	Interne kosten beleidsuren			Externe kosten beleidsuren			Overige kosten	Totale kosten (inclusief 19% BTW)
	Uren	Intern tarief	Kosten	Uren	Externe tarief (incl. BTW)	Kosten		
Subtotaal			€66.793			€20.444	€637.441	€724.678
Effectmeting scheidingsgedrag								
Sorteeranalyses huishoudelijk restafval (25 stuks)							€20.825	€20.825
Analyses gft-afval (8 stuks)							€6.664	€6.664
Opstellen monitorplan (gerealiseerd in 2004)								
Uitvoeren monitorplan	40	€61	€2.440					€2.440
Registratie en verwerking inzamelresultaten	80	€61	€4.880					€4.880
Bewonersonderzoek (eind 2006)							€10.710	€10.710
Jaarrapportages	80	€61	€4.880					€4.880
Verbeterkring								
-deelname N. Vermeulen								€1.220
-deelname H. Triemstra	20	€61	€1.220					€720
-deelname K. de Vries	20	€36	€720					€1.080
-deelname E. Nieboer	20	€54	€1.080					€1.040
-deelname M. van der Veen	20	€52	€1.040					
Totaal			€83.053			€20.444	€675.640	€779.137

Opmerkingen

Indien van de totale kosten ad €779.137 de kosten voor het project "Omwisseling van de (groene) huisvuilcontainers alsmede de aanschaf van registratiemedia op de containers" worden afgetrokken ter waarde van €694.840, dan restereren er feitelijk nog €84.297 aan andersoortige kosten voor het uitvoeren van het afvalbeleid.

Tot slot dient opgemerkt te worden dat de kosten voor het project "Omwisseling van de (groene) huisvuilcontainers alsmede aanschaf van registratiemedia op de containers" €694.840 bedragen. In de begroting van 2004 is reeds een bedrag gereserveerd voor de vervanging van de groene containers. Voor de bepaling van de jaarlast hiervan is uitgegaan van een annuïtaire afschrijvingsystematiek in verband met de tariefstelling met een geschatte looptijd van 15 jaar en een rekenrente van 6%. Het benodigde krediet voor de omwisseloperatie bedraagt in deze €590.122. Dit weggezet tegen een afschrijvingstermijn van 15 jaar (bij 6%-annuïteit) leidt tot jaarlijks kapitaallasten van $0,10296276 \times €590.122 = €60.760$. Deze kapitaallasten zijn binnen de begroting gedekt. Zoals eerder aangegeven is hiervoor reeds een reservering opgenomen in het product afvalverwijderen.

BIJLAGEN
BIJ HET
CONCEPT-AFVALSTOFFENPLAN
Gemeente Noordenveld
2005-2008

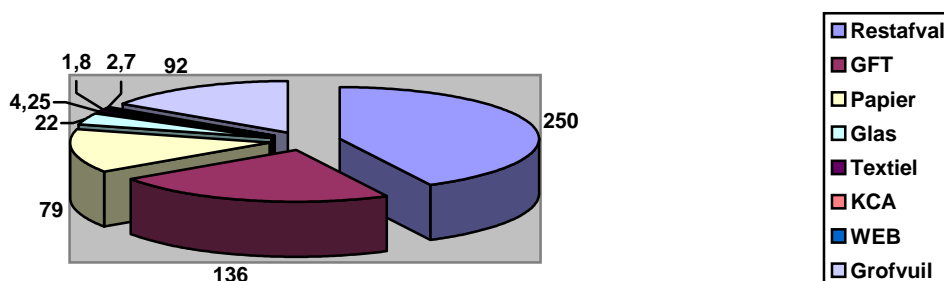
Minder afval hebt u zelf in de hand!

Bijlage 1: Algemene beschrijving afvalsituatie in Noordenveld

1.1 Hoeveelheid huishoudelijk afval

Hoeveelheid afval in kilogram per inwoner van Noordenveld in 2003

In het jaar 2003 is in Noordenveld gemiddeld 588 kg afval per inwoner ingezameld (in 2002: 597 kg). In onderstaand figuur is weergegeven in welke fracties het afval globaal wordt gescheiden:

Afvalsoort	Restafval	GFT	Papier	Glas	Textiel	KCA	WEB	Grofvuil	Totaal
Kg/inw/jr	250	136	79	22	4,25	1,8	2,7	92	588
Pct/totaal	42,5%	23,1%	13,5%	3,7%	0,7%	0,3%	0,5%	15,7%	100%

Bron: Jaarverslag 2003 Vakgroep Reiniging van de gemeente Noordenveld

Constatering

Geconstateerd kan worden dat het fijn huishoudelijk restafval een groot bestanddeel uitmaakt van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner in Noordenveld in 2003, namelijk: 42,5%. Het fijne restafval en het GFT-afval maken 2/3 deel uit van het huishoudelijk afval per inwoner per jaar.

De hoeveelheid grofvuil is een verzamelnaam waarin diverse herbruikbare stromen worden gescheiden. Wit- en bruingoed is zo'n herbruikbare afvalstroom. Deze is hier overigens apart weergegeven. Het grof huishoudelijk restafval (grofvuil dat niet meer gescheiden kan worden) is 23,8 kilogram per inwoner per jaar in 2003. Het fijn en grof huishoudelijk restafval samen (ca. 275 kilogram per inwoner per jaar) maken 47% van de te verwijderen hoeveelheid huishoudelijk restafval uit.

Koppeling hoeveelheid huishoudelijk afval en Bruto Binnenlands Product

Het aanbod van huishoudelijk afval is qua groei gekoppeld aan de economische groei uitgedrukt in het Bruto Binnenlands Product (BBP). De groei van het BBP in 2003 is negatief, namelijk -0,9% (bron: CBS, conjunctuurgegevens, 2004).

Aantal inwoners Noordenveld

Het inwonertal van Noordenveld bedraagt 31.563 in 2002. In 2003 is dit aantal gestegen tot 31.939 inwoners. Een toename van 1,2%.

Inzamelcijfers: totaalcijfers

Het totale afvalaanbod van huishoudens in Noordenveld bedroeg 18.853 ton in 2002. In 2003 is dit aanbod 18.770 ton. Dat is een daling van 83 ton, ofwel een afname van 0,4%.

Scheidingspercentage

Het percentage te verwijderen (fijn en grof) huishoudelijk restafval dat resteert na scheiding aan de bron bedraagt in Noordenveld 47% in 2002 (bron: Afvalstoffenbalans Noordenveld 2003). In 2003 is dat ook 47%.

Doelstelling

Doelstelling uit het Landelijk Afvalbeheerplan is dat het verwijderen van huishoudelijk restafval dat resteert na scheiding aan de bron en mechanische nascheiding maximaal 40% bedraagt van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. In Noordenveld is dat 47% in 2003. De doelstelling voor bronscheiding is minimaal 60% van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. In Noordenveld is dat 53% in 2003 (bron: Afvalstoffenbalans Noordenveld 2003).

1.2 Samenstelling van het (rest)afval

Het afvalstoffenbeleid is gericht op het gescheiden inzamelen van herbruikbare componenten. De aanwezigheid van dergelijke componenten in het huishoudelijk restafval zegt iets over het succes van dit beleid. De hoeveelheid van een component in het huishoudelijk restafval, plus de hoeveelheid die gescheiden wordt ingezameld, maken het mogelijk om scheidingspercentages vast te stellen en af te zetten tegen de beleidsdoelstellingen (= richtlijnen) uit het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). Noordenveld laat met ingang van 2002 jaarlijks de samenstelling van het ingezamelde huishoudelijk restafval onderzoeken. Dit onderzoek gebeurt aan de hand van sorteeranlyses waarbij het huishoudelijk restafval wordt geanalyseerd op 18 hoofdcomponenten. De analyse wordt uitgedrukt in een gewichtpercentage van de totale hoeveelheid. In onderstaande tabel is de samenstelling van het huishoudelijk restafval in Noordenveld over 2003 afgezet tegen de gemiddelde samenstelling van het huishoudelijk restafval in heel Nederland over 2003 naar een tiental hoofdcomponenten.

Tabel B1.1: Vergelijking samenstelling huishoudelijk restafval Nederland en Noordenveld over 2003

Component	Omschrijving componenten	Samenstelling HHA Nederland 2003	Samenstelling HHA Noordenveld 2003
Gft-afval en or*	GFT-achtig materiaal/takken/schillen en zand/grond	35%	16,4%
Papier/karton	Krantenpapier/tijdschriften/papieren zakken etc.	26%	11,6%
Kunststoffen	Plastic flessen/doppen/tassen/verpakkingsmateriaal	16%	17,1%
Glas	Flessen/potten/scherven/etc.	4,3%	4,4%
Ferro	Alles wat aan de magneet blijft hangen	3,2%	7,9%
Non-ferro	Voorwerpen van koper/tin/lood/zink en overig metaal	0,53%	2,9%
Textiel	Kledingstukken/doeken/kussens/dekens/lappen stof	3,1%	7,6%
KCA	Verfblikken/kwasten/batterijen/accu's/terpentine	0,25%	0,7%
WEB	Wit- en bruingoed, zoals radio's, tv's, stofzuigers	0,59%	1,1%
Overig	Steen/hout/drankenkartons/tapijt/mat/leer/rubber etc.	11%	30,3%
Totaal		100%	100%

* ondefinieerbare rest (alles kleiner dan 20 mm waarvan de samenstelling handmatig niet verder is uitgezocht)

Bron: AOO 2004-04, sorteeranlyses Essent Milieu Wijster, Jaarverslag 2003 vakgroep Reiniging gemeente Noordenveld

Constatering

Geconstateerd kan worden dat de samenstelling van het restafval in Noordenveld in grote lijnen overeenkomt met het Nederlands gemiddelde in 2003 of daar zelfs nog onder zit, uitgezonderd de component "Overig". Hierbij moet worden aangetekend, dat deze component een verzamelnaam betreft van alle overige niet nader genoemde deelstromen en voor Noordenveld in de samenstelling van het restafval een vertekend beeld weergeeft. De gemeente Noordenveld laat overigens jaarlijks de samenstelling van het huishoudelijk restafval onderzoeken. Dat onderzoek gebeurt aan de hand van sorteeranlyses waarbij het huishoudelijk restafval wordt geanalyseerd op 18 hoofdcomponenten.

Conclusie

Het totale afvalaanbod van huishoudens in 2003 is licht gedaald ten opzichte van het totale afvalaanbod van huishoudens in 2002. Het aanbod van huishoudelijk afval is qua groei gekoppeld aan de economische groei uitgedrukt in het Bruto Binnenlands Product (BBP). De groei van het BBP in 2003 was negatief. Het inwoneraantal van Noordenveld is in 2003 slechts licht gestegen. Voorts kan er geconstateerd worden dat het restafval een groot bestanddeel uitmaakt van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner in Noordenveld in 2003, namelijk: 42,5%. Het restafval samen met het GFT-afval maken 2/3 deel uit van al het huishoudelijk afval per inwoner per jaar. Doelstelling uit het Landelijk Afvalbeheerplan is dat het verwijderen van huishoudelijk restafval dat resteert na scheiding aan de bron en mechanische nascheiding maximaal 40% bedraagt van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. Dat percentage is in Noordenveld 47% in 2003. De doelstelling voor bronscheiding is 60% van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. In Noordenveld is dat 53%. De samenstelling van het restafval in Noordenveld van 2003 komt in grote lijnen overeen met het Nederlands gemiddelde van 2003 of zit daar zelfs nog onder. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er teveel huishoudelijk restafval wordt aangeboden en er te weinig afvalstoffen worden gescheiden. Daarmee is dan tevens de probleemstelling voor het afvalstoffenbeleid geformuleerd. Om na te gaan of deze conclusie gerechtvaardigd is, dient het huishoudelijk afval per fractie te worden geanalyseerd.

Bijlage 2: Restafval

Inzamelstructuur

Voor de inzameling van het restafval worden afhankelijk van de bebouwing de volgende inzamelwijzen gehanteerd:

- a) voor grondgebonden woningen: individueel ofwel huis-aan-huisinzameling via minicontainers;
- b) voor recreatiewoningen: collectief via verzamelcontainers;
- c) voor verzamelwoongebouwen: collectief via bovengrondse inpandige voorzieningen op eigen terrein.

Verhouding: - aantal aansluitingen grondgebonden woningen bedraagt 95% van het totaal;
- aantal aansluitingen recreatiewoningen en verzamelwoongebouw is 5%.

Haalsysteem:

Voor het restafval hebben huishoudens in de laagbouw de beschikking over een grijze minicontainer van 240 liter. Daarnaast zijn huishoudens in verzamelwoongebouwen aangewezen op een inzamelvoorziening t.b.v. een groep percelen, namelijk: verzamelcontainers.

Brengsysteem:

Voor het restafval zijn huishoudens in recreatiewoningen aangewezen op een inzamelvoorziening op wijkniveau, namelijk: verzamelcontainers.

Uitvoering

De inzameling wordt voor 97% van de aansluitingen uitgevoerd door de eigen gemeentelijke reinigingsdienst. Daarnaast is de inzameling in 2002 en 2003 slechts voor een klein deel (3%) aangevuld door de Milieudienst Groningen (in het noorden van Noordenveld) en door de Dienst Afvalbeheer van de gemeente Assen (in het zuiden van Noordenveld). In de gemeente Noordenveld wordt het restafval alternerend ingezameld.

Doelstelling voor restafval

Verwijderen van (fijn en grof) huishoudelijk restafval dat resteert na scheiding aan de bron en mechanische nascheiding is maximaal 40% van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. Dat is in Noordenveld 47% in 2003. De doelstelling voor bronscheiding is 60% van het totaal aanbod van huishoudelijk afval. Dat is in Noordenveld 53% in 2003 (bron: Afvalstoffenbalans Noordenveld 2003). De ingezamelde hoeveelheid (fijn) huishoudelijk restafval in Noordenveld is 250 kilo per inwoner in 2003. De ingezamelde hoeveelheid (fijn) huishoudelijk restafval in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten is 200 kilo per inwoner in dat jaar (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek (najaar 2002)

Tevredenheid over ophalen restafval: 82% van de huishoudens is tevreden.

Tevredenheid over informatievoorziening restafval: 92% van de huishoudens is goed tevreden.

Gebruik minicontainer: 87% van de huishoudens maakt gebruik van de grote grijze container van 240 liter. Van alle ondervraagden zet 96% de grijze container 1x per twee weken aan de straat.

Sorteeranalyses

Sorteeranalyses laten zien dat het restafval nog veel herbruikbare afvalstromen, zoals papier, glas, textiel en gft-afval bevat. Het frequent laten uitvoeren van sorteeranalyses is noodzakelijk. Niet alleen voor het verkrijgen van inzicht in de samenstelling van het restafval, maar juist om de effectiviteit van de (gescheiden) afvalinzameling te optimaliseren.

Inzamelcijfers

In 2002 werd 7.790 ton restafval ingezameld. In 2003 is 7.997 ton restafval ingezameld. Dit is een toename van 207 ton, ofwel een stijging van 2,7%. Dit bij een licht gestegen inwoneraantal (+1,2%) en een negatieve groei van het Bruto Binnenlands Product (-0,9%) in 2003 (bron: CBS 2004).

Conclusie

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004). In Noordenveld bestaat het aantal aansluitingen voor 95% uit grondgebonden woningen (= laagbouw). Inzameling van het restafval bij huishoudens in de laagbouw geschiedt door middel van grijze minicontainers met een inhoud van 240 liter.

De totale hoeveelheid ingezameld restafval is gestegen in 2003. Dit ondanks de economische recessie. Voorts blijkt dat de ingezamelde hoeveelheid restafval per inwoner van Noordenveld in 2003 veel hoger is dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld afgemeten aan de landelijke cijfers relatief gezien en in absolute getallen teveel restafval ingezameld.

Bijlage 3: GFT-afval

Inzamelstructuur

Voor de inzameling van het GFT-afval worden afhankelijk van de bebouwing de volgende inzamelwijzen gehanteerd:

- a) voor grondgebonden woningen: individueel ofwel huis-aan-huisinzameling via minicontainers;
- b) voor verzamelwoongebouwen: collectief via cocons op eigen terrein.

Verhouding:

- aantal aansluitingen grondgebonden woningen bedraagt 95% van het totaal;
- aantal aansluitingen recreatiewoningen en verzamelwoongebouw is 5%.

Haalsysteem:

Voor het GFT-afval hebben huishoudens in de laagbouw de beschikking over een groene minicontainer van 140 liter of 240 liter. Het grootste deel van deze circa 14.000 groene containers voor GFT-afval dient wegens het verstrijken van de termijn voor de economische en technische levensduur te worden vervangen. Deze termijn was in 2002 reeds verstreken. Het betreft hier containers van de merken Plastic Omnium respectievelijk SSI Schäfer. Deze containers dateren nog van eind jaren '70 c.q. begin jaren '80. De kragen, die bij introductie van het MSTS-inzamelsysteem in 1998 op de containers zijn gemonteerd waren een noodoplossing. De aanschaf van de kragen was gebaseerd op een afschrijving in 3 jaar. De kragen zijn zeer kwetsbaar en leiden momenteel tot veel onderhoud (2.500 acties per jaar).

Voor het GFT-afval zijn huishoudens in verzamelwoongebouwen aangewezen op cocons waar het GFT-afval gescheiden van het restafval kan worden aangeboden.

Uitvoering

De inzameling wordt voor 97% van de aansluitingen uitgevoerd door de eigen gemeentelijke reinigingsdienst. Daarnaast is de inzameling in 2002 en 2003 slechts voor een klein deel (3%) aangevuld door de Milieudienst Groningen (in het noorden van Noordenveld) en door de Dienst Afvalbeheer van de gemeente Assen (in het zuiden van Noordenveld). In de gemeente Noordenveld wordt het GFT-afval alternerend ingezameld.

Doelstelling voor GFT

De LAP-doelstelling (2006) is 55% gescheiden inzameling van GFT. Deze doelstelling vertaald naar de richtlijn komt voor de gemeente Noordenveld neer op 125 kilogram per inwoner per jaar. In 2003 wordt er in Noordenveld 136 kilogram GFT per inwoner ingezameld. De ingezamelde hoeveelheid GFT in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten is 110 kilo per inwoner (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek (najaar 2002)

Afvalpreventie: 27% van de huishoudens is in het bezit van composthoop of -vat.

Afvalscheiding: 78% van de huishoudens zegt het GFT trouw apart te houden in de groene container.

Tevredenheid over ophalen GFT-afval: 82% van de huishoudens is tevreden.

Tevredenheid over informatievoorziening GFT-afval: 92% van de huishoudens is goed tevreden.

Op de vraag waar de voorkeur naar uitgaat, dat wil zeggen een grote (240 liter) of een kleine (140 liter) container, heeft een groot deel (tweederde) het liefst een grote groene container.

Sorteeranalyses

Bij de sorteeranalyses die in 2002 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 15% GFT-afval aangetroffen. In 2003 is 12,7% GFT-afval in het restafval aangetroffen. Het aandeel GFT-afval in het Nederlandse restafval bedraagt gemiddeld 35%.

Inzamelcijfers

In 2002 werd 4.756 ton GFT-afval ingezameld. In 2003 is 4.337 ton GFT-afval ingezameld. Dit is een afname van 419 ton, ofwel een afname van 8,8%.

Conclusie

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van GFT-afval wordt voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004). In Noordenveld bestaat het aantal aansluitingen voor 95% uit grondgebonden woningen (= laagbouw). De inzameling van het GFT-afval bij huishoudens in de laagbouw vindt plaats door middel van groene minicontainers met een inhoud van 140 liter of 240 liter. Het grootste deel van deze circa 14.000 groene containers voor GFT-afval dient wegens het verstrijken van de termijn voor de economische en technische levensduur (2002) te worden vervangen. Daarnaast zijn de kragen, die bij introductie van het MSTS-systeem in 1998 op de containers zijn gemonteerd slechts een noodoplossing geweest. De aanschaf van de kragen was gebaseerd op een afschrijving in 3 jaar. De kragen zijn zeer kwetsbaar gebleken en leiden momenteel tot veel onderhoud (2.500 acties per jaar).

In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld qua GFT onder het Nederlands gemiddelde.

De totale hoeveelheid ingezameld GFT-afval is gedaald in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid GFT-afval per inwoner van Noordenveld in 2003 is hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld afgemeten aan de richtlijnen relatief gezien veel GFT-afval aangeboden.

Bijlage 4: Oud papier en karton

Inzamelstructuur

De inzamelstructuur bestaat uit een haal- en een brengsysteem.

Haalsysteem:

Het werkvoorzieningsschap NOVATEC haalt eens per maand (= 1x per 4 weken) het oud papier en karton huis-aan-huis op. De inzameling vindt plaats door middel van een aparte minicontainer voor oud papier en karton. Deze papiercontainer wordt iedere maand geleegd. Voor de huishoudens in verzamelwoongebouwen zijn er verzamelcontainers voor oud papier en karton beschikbaar. Op de afvalkalender staat vermeld wanneer de inzameling van oud papier en karton plaatsvindt.

Brengsysteem:

Op het brengstation van de gemeente kan oud papier en karton gratis worden aangeboden en afgeleverd.

De meest geëigende methode (MGM) met betrekking tot de inzameling van oud papier en karton is een haalsysteem, met een minimale inzamelfrequentie van één keer per 4 weken. Daarbij is aangegeven dat een structurele inzameling onder verantwoordelijkheid van de gemeente de beste garantie biedt voor het realiseren van de inzameldoelstellingen.

Doelstelling voor oud papier en karton

De doelstelling in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) is 75% gescheiden inzameling. De richtlijn (2006) voor de gescheiden inzameling van oud papier en karton is 90 kilogram per inwoner per jaar. In Noordenveld wordt deze richtlijn op dit moment nog niet gehaald, want in 2003 is er 79 kilogram oud papier en karton per inwoner ingezameld. De ingezamelde hoeveelheid oud papier en karton in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten bedraagt 74 kilo per inwoner (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek (najaar 2002)

Afvalpreventie: 15% van de huishoudens heeft een anti-drukwerksticker op de brievenbus.

Afvalscheiding: 98% van de huishoudens zegt het papier altijd apart te houden.

Tevredenheid over informatievoorziening oud papier: 95% van de huishoudens is goed tevreden.

Sorteeranalyses

Bij de sorteeranalyses die in 2002 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 17,3% (bruikbaar) papier aangetroffen. Bij de sorteeranalyses die in 2003 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 11,6% (bruikbaar) papier aangetroffen. Het aandeel oud papier en karton in het Nederlandse restafval bedraagt gemiddeld 26%.

Inzamelcijfers

In 2002 is 2.564 ton oud papier en karton ingezameld. In 2003 is 2.513 ton oud papier en karton ingezameld. Dit is een afname van 51 ton. Dat wil zeggen een afname van bijna 2%.

Conclusie

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van oud papier en karton wordt niet helemaal voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het haalsysteem, waarbij minimaal éénmaal per vier weken het oud papier en karton huis-aan-huis wordt ingezameld voldoet Noordenveld aan de meest geëigende methode (MGM).

In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld met betrekking tot het aandeel oud papier en karton onder het Nederlands gemiddelde. De totale hoeveelheid ingezameld oud papier en karton in Noordenveld is licht gedaald in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid oud papier en karton per inwoner van Noordenveld in 2003 is hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gezien vanuit de richtlijnen relatief gezien nog net iets te weinig oud papier en karton ingezameld.

Bijlage 5: Glas

Inzamelstructuur

De inzamelstructuur bestaat uit een brengsysteem met voornamelijk bovengrondse containers.

Brengsysteem:

In de gemeente Noordenveld zijn op circa 40 locaties bovengrondse glasbakken geplaatst. Wit en gekleurd glas worden apart gehouden. Deze containers worden met verschillende frequenties geledigd, variërend van 1 keer per maand tot 2 keer per week. De glasbakken worden geledigd door Van Gansewinkel te Hoogeveen.

De meest geëigende methode (MGM) voor de gescheiden inzameling van glas is gedefinieerd als een brengsysteem met minimaal 1 inzamelcontainer per 650 inwoners. Met 40 glascontainers is in Noordenveld in 2002 een dichtheid gerealiseerd van circa 789 inwoners per glasbak. In 2003 is met 39 glascontainers deze dichtheid 818 inwoners per glasbak. De landelijke richtlijn gaat uit van 1 glasbak per 650 inwoners.

Doelstelling voor glas

De LAP-richtlijn (2006) is 90% gescheiden inzameling, hetgeen neer komt op gescheiden inzamelen van 23 kilo glas per inwoner per jaar. In Noordenveld wordt deze richtlijn bijna gehaald. In 2003 is er 22 kilo glas per inwoner ingezameld. De ingezamelde hoeveelheid glas per inwoner in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar bedraagt 23 kilo per inwoner (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek (najaar 2002)

Afvalscheiding: 90% van de huishoudens zegt het verpakkingsglas altijd apart te houden. Tevredenheid over informatievoorziening glas: 91,7% van de huishoudens is goed tevreden.

Sorteeranalyses

Bij de sorteeranalyses die in 2002 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 2,3% glas aangetroffen. Bij de sorteeranalyses die in 2003 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 4,4% glas aangetroffen. Het aandeel glas in het Nederlandse restafval bedraagt gemiddeld 4,3%.

Inzamelcijfers

In 2002 is 691 ton verpakkingsglas ingezameld. In 2003 is 700 ton verpakkingsglas ingezameld. Dit is een stijging van 9 ton. Dat wil zeggen een toename van 1,3%.

Conclusie

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van glas wordt zo goed als voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het brengsysteem voldoet Noordenveld niet helemaal aan de meest geëigende methode (MGM).

In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld op het Nederlands gemiddelde.

De totale hoeveelheid ingezameld glas in Noordenveld is gestegen in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid glas per inwoner van Noordenveld in 2003 komt bijna overeen met het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gemeten aan de richtlijnen voldoende glas ingezameld.

Inzamelstructuur

De inzamelstructuur bestaat uit een haal- en een brengsysteem. Daarnaast is er een collectevergunningenstelsel van kracht voor kledingcontainers bij winkelbedrijven.

Haalsysteem:

2002: Inzameling huis-aan-huis door de charitatieve instellingen (verenigd in het Samenwerkingsverband Charivier);

2003: Inzameldienst is actief, te weten: het Leger des Heils. Deze verzorgt 4 maal per jaar een huis-aan-huis-inzameling.

Brengsysteem:

2002: Op 5 locaties waren in Noordenveld 8 textielcontainers door winkelbedrijven geplaatst; de textielcontainers worden geleegd door Coro B.V.

2003: Op 15 locaties staan in Noordenveld textielcontainers van het Leger des Heils. Daarnaast zijn ook de 5 locaties met textielcontainers van de winkelbedrijven actief.

De meest geëigende methode (MGM) voor de gescheiden inzameling van textiel is binnen GIHA omschreven als een haalmethode met een minimale inzamelfrequentie van 4 maal per jaar), aangevuld met een brengsysteem (minimaal 1 bak per 4.500 inwoners). Met 10 textielcontainers is in 2002 een dichtheid gerealiseerd van 3.156 inwoners per textielcontainer. In 2003 is met 23 textielcontainers de dichtheid 1.388 inwoners per textielcontainer. De landelijke richtlijn gaat uit van 1 textielcontainer per 4.500 inwoners.

Doelstelling voor textiel

De LAP-richtlijn (2006) voor de gescheiden inzameling van textiel is 5 kilo per inwoner per jaar. Dit komt neer op een gescheiden inzameling van 50% van het textiel. In Noordenveld wordt de richtlijn bijna gehaald, dankzij het aanwijzen van een inzameldienst voor textiel. In 2003 is er 4,25 kilo textiel per inwoner ingezameld. De ingezamelde hoeveelheid textiel in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar bedraagt 4,7 kilo per inwoner (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek (najaar 2002)

Afvalscheiding: 80% van de huishoudens zegt het textiel trouw apart te houden.

Tevredenheid over informatievoorziening textiel: 23% van de huishoudens van de huishoudens weet niet of slecht waar ze dit afval in kunnen leveren

Sorteeranalyses

Bij de sorteeranalyses die in 2002 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 8,5% textiel aangetroffen. Bij de sorteeranalyses die in 2003 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 7,6% textiel aangetroffen. Het aandeel textiel in het Nederlandse restafval bedraagt gemiddeld 3,1%.

Inzamelcijfers

In 2002 is 111 ton textiel ingezameld. In 2003 is 139 ton textiel ingezameld. Dit is een stijging van 28 ton. Dat wil zeggen een toename van 25%.

Conclusie

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van textiel wordt zo goed als voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004). Met het haal- en brengsysteem voldoet Noordenveld aan de meest geëigende methode (MGM). In de samenstelling van het restafval zit Noordenveld boven het Nederlands gemiddelde. De totale hoeveelheid ingezameld textiel in Noordenveld is gestegen in 2003. De ingezamelde hoeveelheid textiel per inwoner van Noordenveld in 2003 ligt bijna op het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gezien vanuit de richtlijnen nagenoeg voldoende textiel ingezameld.

Bijlage 7: Klein Chemisch Afval (KCA)

Inzamelstructuur

De inzamelstructuur bestaat uit een haal- en een brengsysteem.

Haalsysteem:

Inwoners van Noordenveld kunnen hun Klein Chemisch Afval (KCA) inleveren bij de Chemokar die maandelijks (= 12 keer per jaar) een route aflegt door Noordenveld, nadat hiervoor telefonisch een afspraak is gemaakt. De chemokar komt dan bij de mensen thuis. Alle huishoudens in Noordenveld hebben de beschikking over een rode KCA-milieubox, waarin het klein chemisch afval kan worden aangeboden.

Brengsysteem:

Het KCA kan gebracht worden naar het KCA-depot op het brengstation aan de Overslagweg 3 te Roden. Daarnaast kunnen batterijen ook bij supermarkten, diverse winkels (speelgoedwinkels, doe-het-zelf zaken) en scholen worden ingeleverd.

Doelstelling voor KCA

Per 1 januari 2001 is de lijst van producten die tot KCA worden gerekend verkort. Dit betekent onder meer dat de aanname voor de vrijkomende hoeveelheid KCA is afgenomen. De inzameldoelstelling voor KCA is derhalve aangepast van 100% naar 90% in het Landelijk Afvalbeheerplan.

De LAP-richtlijn voor gescheiden inzameling van KCA is 2 kilo per inwoner per jaar. Dit komt overeen met 90% gescheiden inzameling. In Noordenveld wordt de richtlijn van 2 kilo per inwoner per jaar bijna gehaald, want in 2003 is er 1,8 kilo KCA per inwoner ingezameld. Verder wordt in het restafval (praktisch) geen KCA aangetroffen.

De ingezamelde hoeveelheid KCA in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in 2003 bedraagt 1,4 kilo per inwoner (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek (najaar 2002)

Afvalscheiding: 86% van de huishoudens zegt het KCA altijd apart te houden.

Tevredenheid over informatievoorziening KCA: 75% van de huishoudens is goed tevreden.

Sorteeranalyses

Bij de sorteeranalyses die in 2002 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 0,6% KCA aangetroffen. Bij de sorteeranalyses die in 2003 zijn uitgevoerd is in het restafval gemiddeld gewogen 0,7% textiel aangetroffen. Het aandeel KCA in het Nederlandse restafval bedraagt gemiddeld 0,25%.

Inzamelcijfers

In 2002 is 55 ton KCA ingezameld. In 2003 is 59 ton textiel ingezameld. Dit is een stijging van 4 ton. Dat wil zeggen een toename van bijna 7%.

Conclusie

Aan de LAP-richtlijn voor bronscheiding van KCA wordt zo goed als voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

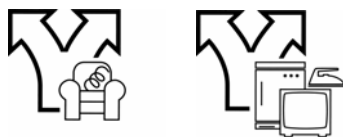
Met het haal- en brengsysteem beschikt Noordenveld over goede voorzieningen om het KCA in te kunnen zamelen.

In de samenstelling van het restafval wordt praktisch geen KCA meer aangetroffen, maar zit Noordenveld nog wel boven het Nederlands gemiddelde.

De totale hoeveelheid ingezameld KCA in Noordenveld is gestegen in 2003.

De ingezamelde hoeveelheid KCA per inwoner van Noordenveld in 2003 is hoger dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar. Er wordt in Noordenveld gemeten aan de landelijke richtlijnen voldoende KCA ingezameld.

Bijlage 8: Grof huishoudelijk afval (inclusief wit- en bruingoed)

Inzamelstructuur

Voor de inzameling van grof huishoudelijk afval (inclusief wit- en bruingoed) is er een haal- en een brengsysteem. Voor wit- en bruingoed bestaat er bovendien een "oud voor nieuw-regeling".

Haalsysteem:

Indien men niet in de gelegenheid is om zelf afval naar het brengstation te brengen, dan kan men telefonisch een afspraak maken om dit afval op te laten halen. Hiervoor wordt € 22,69 per m³ in rekening gebracht. Bouw- en sloopafval wordt niet opgehaald. Asbest evenmin. Er wordt een huisvuilroute gereden in Noordenveld voor grof huisvuil op dinsdag en donderdag.

Brengsysteem:

Aan de Overslagweg te Roden kunnen de inwoners van Noordenveld terecht met alle soorten (grof) huishoudelijk afval, te weten: metalen, kca, textiel, papier, wit- en bruingoed (WEB), asbest, banden, bouw- en sloopafval, glas, grof huisvuil, grof tuinafval, hout, kunststoffen en puin. Het brengstation is geopend op werkdagen van 10.00 - 17.00 uur en op zaterdag van 10.00 - 16.00 uur.

Doelstelling voor grofvuil

De LAP-richtlijn voor het gescheiden inzamelen van grof huishoudelijk afval is 75%. In 2003 wordt er in Noordenveld 74,9% van alle grofvuil gescheiden ingezameld. Het scheidingsresultaat in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in 2003 bedraagt 74,3% (bron: CBS 2004).

Bewonersonderzoek

Afvalpreventie: 43% van de huishoudens brengt herbruikbare goederen naar een kringloopwinkel;
Afvalscheiding: 72% van de huishoudens geeft aan het grofvuil bij het brengstation in te leveren;
Tevredenheid informatievoorziening over grofvuil: 79% van de huishoudens is goed tevreden.

Inzamelcijfers naar afvalstroom

Vanaf 2001 tot en met 2003 zijn de volgende inzamelresultaten behaald.

Tabel B8.1: Inzamelresultaat naar afvalstroom uitgedrukt in ton per jaar

Cijfers in ton	2001	2002	2003
Grof restafval	975 ton	912 ton	760 ton
Bouw- en sloopafval	298 ton	329 ton	382 ton
IJzer/Metalen	147 ton	152 ton	137 ton
Puin	295 ton	297 ton	308 ton
Grof tuinafval	485 ton	482 ton	663 ton
Wit- en bruingoed	83 ton	72 ton	86 ton
Asbest	40 ton	35 ton	36 ton
Bewerkt hout	658 ton	557 ton	612 ton
Vensterglas/vlakglas	27 ton	21 ton	15 ton
Autobanden	20 ton	28 ton	27 ton
Totaal grof huishoudelijk afval	3028 ton	2885 ton	3026 ton
Apart ingezameld grof huishoudelijk afval	67,8%	68,4%	74,9%

Bron: Jaarverslagen 2002 en 2003 van de Vakgroep Reiniging, Gemeente Noordenveld

Toelichting op tabel B8.1

In 2002 wordt er 2.885 ton grof huisvuil (incl. wit- en bruingoed) ingezameld. In 2003 is er 3.026 ton grof huisvuil (incl. wit- en bruingoed) ingezameld. Dit is een stijging van 141 ton ofwel een toename van bijna 5%. De hoeveelheid grof restafval is gedaald van 912 ton in 2002 naar 760 ton in 2003. Dit is een daling van 152 ton ofwel een afname van 17%. Dit bij een heel licht gestegen inwoneraantal (1,2%) en een negatieve groei van het Bruto Binnenlands Product (-0,9%) in 2003 (bron: CBS 2004).

Inzamelcijfers naar kilogram per inwoner

Bovenstaande gegevens vertaald naar kilogrammen per inwoner geeft onderstaand inzamelresultaat.

Tabel B8.2: Inzamelresultaat naar afvalstroom uitgedrukt in kilo per inwoner per jaar

<i>Cijfers in kg per inwoner</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>
Grof restafval	31,5	28,9	23,8
Bouw- en sloopafval	9,6	10,4	12
Ijzer/Metalen	4,8	4,8	4,3
Puin	9,5	9,4	9,6
Grof tuinafval	15,7	15,3	20,8
Wit- en bruingoed	2,7	2,3	2,7
Asbest	1,3	1,1	1,1
Bewerkt hout	21,3	17,6	19,1
Vensterglas/vlakglas	0,9	0,7	0,5
Autobanden	0,6	0,9	0,8
Totaal grof huishoudelijk afval	3.028.000 kg	2.885.000 kg	3.026.000 kg
Aantal inwoners	30.953	31.563	31.939
Per inwoner	97,8	91,4	94,7
Apart ingezameld	66,3	62,5	70,9
In procenten	67,8%	68,4%	74,9%

Bron: Jaarverslagen 2002 en 2003 van de Vakgroep Reiniging, Gemeente Noordenveld

Toelichting op tabel B8.2

In 2003 is er in Noordenveld in totaal 94,7 kilogram grof huisvuil (incl. WEB) ingezameld. Daarvan is 70,9 kilogram apart ingezameld. De hoeveelheid grof huishoudelijk restafval per inwoner bedraagt in 2003 derhalve 23,8 kilogram. Dat is minder dan in 2002. Toen werd er 28,9 kilogram grof huishoudelijk restafval per inwoner ingezameld. De ingezamelde hoeveelheid grof restafval in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in 2003 bedraagt 34 kilo per inwoner (bron: CBS 2004).

Conclusie

Geconstateerd kan worden dat Noordenveld in 2003 de doelstelling voor het gescheiden inzamelen van grof huishoudelijk afval heeft gehaald. Aan de LAP-richtlijn wordt dus voldaan.

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geschiedt conform de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld (APV Gemeente Noordenveld 2004).

Met het haal- en brengsysteem (incl. WEB) beschikt Noordenveld over goede en voldoende voorzieningen om het grofvuil (gescheiden) in te kunnen zamelen.

De ingezamelde hoeveelheid grofvuil (incl. WEB) per inwoner van Noordenveld ligt in 2003 boven het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar.

De ingezamelde hoeveelheid grof restafval per inwoner van Noordenveld in 2003 is lager dan het gemiddelde in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten in dat jaar.

De totale hoeveelheid ingezameld grofvuil in Noordenveld is gestegen in 2003. De hoeveelheid grof restafval daarentegen is gedaald in 2003. Dit is het scheidingspercentage ten goede gekomen. De gescheiden inzameling van grof huishoudelijke afvalstoffen op het brengstation werkt goed. Het grof huisvuil (inclusief wit- en bruingoed) wordt in Noordenveld goed gescheiden en is conform de richtlijnen.

Bijlage 9: Zwerfvuil

In de gemeente Noordenveld is er ten aanzien van zwerfvuil onderscheid te maken in twee verschillende soorten afval, namelijk zwerfafval en illegaal gedumpt afval.

Zwerfafval (= het verwaaibare kleine afval)

Zwerfafval is afval dat door mensen bewust of onbewust is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op zulke plaatsen terecht is gekomen. Het afval bestaat voornamelijk uit verpakkingsmateriaal van consumpties (blikjes, flesjes, wikkels, patatbakjes), sigarettenpeuken, kaugomresten en allerhande gebruiksgoederen als kranten, folders en tissues, ofwel het zogenaamde "verwaaibare afval". Hoe burgers hun directe leefomgeving beleven, wordt mede bepaald door het aanwezige zwerfafval. Zwerfafval veroorzaakt irritatie bij een groot publiek en heeft negatieve effecten op de beleving en ontwikkeling van de woon-, werk- en recreatieomgeving.

Illegale dump van afval (= het eigenlijke zwerfvuil)

In tegenstelling tot bij zwerfafval, gaat het bij illegale dumping niet om een of enkele restanten van consumptie, maar om grotere hoeveelheden afval (bijvoorbeeld met een volume van tenminste een plastic zak). Bovendien gaat het niet om afval dat uit nalatigheid of gemakzucht wordt achtergelaten of weggegooid. De ontdoener kiest er namelijk zeer bewust voor om het afval niet via de daarvoor geëigende manier af te voeren, maar om het onbeheerd achter te laten in de openbare ruimte. Het kan zowel huishoudelijk als bedrijfsafval zijn. Veel voorkomend illegaal gedumpt afval is huisvuil, tuinafval, fietswrakken, accu's, meubilair en (auto)banden.

Inzameling

Het zwerfafval wordt door de gemeentelijke reinigingsdienst ingezameld als bestanddeel van straat- en veegvuil en is als zodanig niet goed in getallen uit te drukken. Het illegaal gedumpt afval wordt ingezameld door de vakgroepen Reiniging en Wijkbeheer en geregistreerd onder de noemer gemeentelijk zwerfvuil. Dit zwerfvuil wordt op het brengstation als een aparte fractie ingewogen. Veel illegaal gedumpt afval wordt aangetroffen in de buitengebieden en in de recreatiegebieden.

Inzamelcijfers veegvuil

In 2002 werd 402 ton veegvuil ingezameld. In 2003 bedroeg die hoeveelheid 611 ton. Deze cijfers zijn, zoals reeds aangegeven, geen indicatie voor de hoeveelheid zwerfafval in Noordenveld en zeggen niets over het zwerfafval. Wat wel een goede indicatie zou zijn, is de mate van schoonheid in het straatbeeld, gemeten aan de hand van het normeringssysteem van de Stichting Nederland Schoon. Het straatbeeld kan namelijk uitgedrukt worden in schoonheidsgraden.

Tabel B9.1: Aantal eenheden per schoonheidsgraad voor grof en fijn zwerfafval

Schoonheidsgraad	Aantal eenheden zwerfafval per 100m ² (grof zwerfafval) of per 1m ² (fijn zwerfafval)	Beschrijving grof zwerfafval
A+ Zeer schoon	0	Er is geen zwerfafval zichtbaar.
A Schoon	1-3	Er ligt op het eerste gezicht geen zwerfafval, maar als je goed kijkt zie je soms iets liggen.
B Matig schoon	4-10	Her en der verspreid liggen enkele stukken zwerfafval.
C Vuil	11-25	Over een belangrijk deel van het gebied ligt zwerfafval.
D Zeer vuil	>25	Nagenoeg overal ligt zwerfafval in alle soorten en maten.

Bron: CROW-publicatie 181 "Afrekenen met zwerfafval"

Zwerfafval: "Snoeproute Drenthe"

In 2003 heeft de gemeente Noordenveld meegedaan aan het project "Snoeproute Drenthe", waaraan overigens bijna alle Drentse gemeenten hebben deelgenomen. Dit project richtte zich specifiek op middelbare scholieren, die langs de fietsroutes van school naar huis en vice versa veelvuldig verpakkingen van consumpties in de berm of op straat gooien. Met het project is getracht dit gedrag om te buigen naar een meer milieubewust gedrag, waarbij het afval voortaan nog uitsluitend in de afvalbakken wordt achtergelaten. Naast voorlichting bestond de campagne onder meer uit gemeentelijke schoonmaakacties en het tijdig legen van de papiermanden c.q. blikvangers.

Resultaat project "Snoeproute Drenthe"

Dit project heeft erin geresulteerd dat de schoonheidsgraad zich op de fietspaden tussen Roden en Leek gedurende het project heeft ontwikkeld van "matig schoon" tot "schoon". Een knelpunt tijdens het project was de mogelijkheid om lik-op-stuk beleid te kunnen voeren door middel van bevoegde opsporings-ambtenaren (BOA's) die bij overtreding bevoegd zijn om bestuurlijke boetes uit te delen.

Inzamelcijfers gemeentelijk zwerfvuil

In 2001 werd 38,4 ton gemeentelijk zwerfvuil ingezameld. In 2002 bedroeg die hoeveelheid 41 ton. In 2003 is 43,5 ton gemeentelijk zwerfvuil ingezameld. Er wordt met name langs de gemeentegrenzen illegaal gedumpt afval aangetroffen. Per jaar lijkt de hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil toe te nemen met gemiddeld 2,5 ton. Een toename van gemiddeld 6%.

Tabel 4.8.3: Gemeentelijk zwerfvuil (in de openbare ruimte)

	2001	2002	2003
Totale hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil	38,4 ton	41 ton	43,5 ton
Totale hoeveelheid huishoudelijk afval	18.888 ton	18.852 ton	18.771 ton
Zwerfvuil in % van hoeveelheid huishoudelijk afval	0,20%	0,21%	0,23%

Bron: Jaarverslagen 2002 en 2003 van de vakgroep Reiniging van de gemeente Noordenveld

Opmerking:

In deze jaarverslagen is ten onrechte er vanuit gegaan dat de hoeveelheid zwerfafval in een getal uitgedrukt kan worden. De hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil (= illegaal gedumpt afval) is wel uit te drukken in een getal.

Conclusie

In de gemeente Noordenveld is er ten aanzien van zwerfvuil onderscheid te maken in twee verschillende afvalsoorten, namelijk: zwerfafval en illegaal gedumpt afval.

De hoeveelheid zwerfafval (ofwel: verwaaibaar zwerfvuil) is niet of nauwelijks uit te drukken in een getal, omdat het zwerfafval slechts een bestanddeel is van straat- en veegvuil.

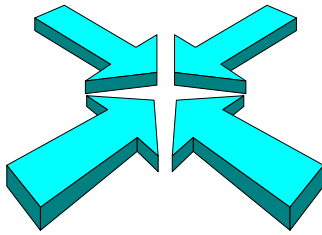
De hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil (ofwel: illegaal gedumpt afval) is wel uit te drukken in een getal, omdat deze als een aparte fractie wordt ingewogen. Veel illegaal gedumpt afval wordt aangetroffen in de buitengebieden en recreatiegebieden, met name langs de gemeentegrenzen. Deze fractie lijkt jaarlijks toe te nemen met gemiddeld 2,5 ton ofwel gemiddeld 6% per jaar. De hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil uitgedrukt als percentage van de totale hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen blijft echter onder de 0,25%.

Voor de onderscheiden fracties zwerfafval en illegaal gedumpt afval zijn geen directe normen, richtlijnen of cijfers waartegen afgemeten kan worden hoe de gemeente Noordenveld presteert.

In algemene zin kan hiervoor worden verwezen naar het Convenant Verpakkingen III. De landelijke overheid wil de hoeveelheid zwerfafval terugdringen. VROM is namens de rijksoverheid verantwoordelijk voor het afvalbeleid. Daaronder valt ook de aanpak van zwerfafval. VROM heeft hiervoor mede namens de ministeries van Economische Zaken, Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en Verkeer & Waterstaat het deelconvenant zwerfafval ondertekend. In dit deelconvenant hebben het bedrijfsleven, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de rijksoverheid afspraken gemaakt over de aanpak van zwerfafval. De afspraken in het deelconvenant vallen binnen het gedachtegoed van de producentenverantwoordelijkheid. Dit betekent dat producenten en bedrijven die producten op de markt brengen (mede)verantwoordelijk zijn voor die producten in het afvalstadium.

Meer in het bijzonder heeft de gemeente Noordenveld zich in het Milieubeleidsplan 2003-2007 ten doel gesteld om de hoeveelheid gemeentelijk zwerfvuil met 25% te hebben verminderd ten opzichte van 2003. Ten aanzien van verwaaibaar zwerfafval is de schoonheidsgraad vanaf 2004 "matig schoon" en "schoon" in 2007 in de gehele gemeente. Hiervoor dient eerst wel de uitgangssituatie te worden vastgelegd. Dit heeft alleen plaatsgevonden voor het project "Snoeproute Drenthe" en had daarin betrekking op de fietspaden tussen Roden en Leek. Een knelpunt tijdens dat project was de mogelijkheid om lik-op-stuk beleid te kunnen voeren door middel van bevoegde opsporings-ambtenaren (BOA's) die bij overtreding bevoegd zijn om bestuurlijke boetes uit te delen.

Bijlage 10: Flankerende maatregelen

Naast goede (inzamel)voorzieningen voor het apart kunnen aanbieden van verschillende afvalstromen heeft de gemeente de beschikking over instrumenten om het scheidingsgedrag te beïnvloeden. Dit zijn: *communicatie & voorlichting, (financiële) prikkels, regelgeving en controle & handhaving.*

Communicatie en voorlichting

De inwoners van de gemeente Noordenveld zijn in 2002 en 2003 op de volgende manieren geïnformeerd over de diverse aspecten van afvalinzameling:

- Afvalkalender (wordt jaarlijks verspreid). Er zijn in totaal 22 verschillende afvalkalenders;
- Gemeentegids (wordt elke twee jaar verspreid);
- Gemeentelijke pagina in diverse lokale c.q. regionale bladen (elke week);
- Internet (gemeentelijke pagina sinds medio 2002; medio 2002 t/m december 2002: 13.005 bezoekers; medio 2003 t/m december 2003: 39.735 bezoekers).

In 2002 en 2003 is weinig tot geen aandacht besteed aan terugkoppeling van inzamelresultaten en dergelijke. Wel is aandacht besteed aan de inzamelresultaten van de fractie textiel.

De gemeentelijke website wordt veelvuldig geraadpleegd. De informatie voor inzameling en verwijdering van huishoudelijk afval hierop is summier weergegeven.

Sinds medio 2004 is er een centraal telefoonnummer in gebruik, beter bekend als het Meldpunt Leefomgeving 0900-2505050. Via dit telefoonnummer kunnen de telefoontjes beter worden gestuurd. Dit geldt ook voor inzameling en -verwijdering van huishoudelijk afval. Bovendien vindt er op deze wijze een goede registratie plaats van het aantal en soort meldingen c.q. klachten m.b.t. afval. Publicaties, die gedaan worden in het kader van het afvalstoffenbeleid zijn veelal ad hoc verricht, maar worden niet gepland op basis van een gestructureerde (jaar)planning.

Prikkels

De gemeente Noordenveld past over het algemeen geen specifieke prikkels toe om burgers te motiveren hun afval apart te houden, uitgezonderd het brengstation.

Ten aanzien van het GFT-afval wordt wel een prikkel toegepast om de burger te motiveren aan afvalpreventie te doen. De gemeente kent namelijk een bijdrage toe in de kosten voor de aanschaf van een compostvat. Deze bijdrage is vastgesteld op 50% van de aanschafwaarde van een compostvat tot een maximum van € 31,76. Deze bijdrage is nauwelijks bekend en wordt ook niet gecommuniceerd met de burgers. Het aantal aanvragen in 2002 en 2003 bedroeg 5 stuks per jaar.

Regelgeving

De regels voor het aanbieden en inzamelen van (grof) huishoudelijke afvalstoffen zijn vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening van Noordenveld onder hoofdstuk 4, Afdeling 2, getiteld "Afvalstoffen".

Voorts zijn de aanbiedregels voor het aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen opgenomen in de gemeentegids van Noordenveld onder de paragraaf "Reiniging" van de gemeentelijke organisatie. Hier wordt in aparte kopjes informatie verstrekt over de inzameling en verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen.

Voor elk perceel waar afval kan ontstaan wordt een aanslag afvalstoffenheffing opgelegd. Hierdoor heeft een huishouden recht op een grijze en een groene minicontainer, een papiercontainer en een KCA-milieubox. De controle op een zuiver systeem met betrekking tot het ledigen van minicontainers is niet of nauwelijks aanwezig. Zonder controle op een zuiver systeem is geen beheersing mogelijk. Alle minicontainers zijn weliswaar voorzien van een registratienummer, doch dit registratienummer is niet als zodanig vastgelegd of gereserveerd voor een bepaalde adres. Ook is er geen bestand, althans geen geactualiseerd bestand waaruit kan worden afgeleid welk adres in Noordenveld welke minicontainer(s) in gebruik heeft. Dit geldt uiteraard ook omgekeerd: als er een minicontainer is beschadigd of vermist, dan is dit niet te herleiden naar een bepaald adres.

Regiovisie Groningen – Assen 2030

In de regiovisie Groningen – Assen 2030 is voor het gebied Roden en Leek een opgave opgenomen voor de bouw van 6.000 woningen, waarvan 1.100 herstructurering. Dit betekent, dat zonder beleidswijziging het beheer over de inzamelmiddelen en hiermee van de afvalberg evenals de daarmee samenhangende kosten om deze afvalberg in te zamelen en te verwerken onbeheersbaar dreigen te worden.

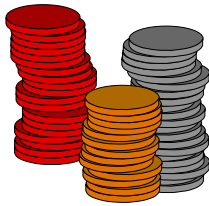
Controle en handhaving

Controle en handhaving van de aanbod- en scheidingsregels vinden in Noordenveld plaats met behulp van het uitreiken van gele en rode kaarten. De medewerkers van de vakgroep Reiniging bevestigen, indien daartoe aanleiding is, deze gele en rode kaarten aan de minicontainers bij foutief aanbiedgedrag. Door de informatie op de kaarten weten de burgers wat er aan de hand is. Bij grove overtredingen wordt een gemeentelijk handhaver ingezet. Indien noodzakelijk wordt de regiopolitie Drenthe hierbij ingeschakeld.

Conclusie

In 2002 en 2003 is weinig tot geen aandacht besteed aan terugkoppeling van inzamelresultaten en dergelijke. Publicaties, die gedaan worden in het kader van het afvalstoffenbeleid zijn veelal ad hoc verricht, maar worden niet gepland op basis van een gestructureerde (jaar)planning. De gemeente Noordenveld past over het algemeen geen specifieke prikkels toe om burgers te motiveren hun afval apart te houden, uitgezonderd op het brengstation. Voor elk perceel waar afval kan ontstaan wordt een aanslag afvalstoffenheffing opgelegd. Hierdoor heeft een huishouden recht op een grijze en een groene minicontainer, een papiercontainer en een KCA-milieubox. De controle op een zuiver systeem met betrekking tot het aantal minicontainers per aansluiting is niet of nauwelijks aanwezig. Zonder controle op een zuiver systeem is geen beheersing mogelijk. Het proces van huisvuil inzamelen vindt niet beheerst plaats, want de gemeente Noordenveld heeft geen grip op de uitstaande inzamelmiddelen en daarmee op de afvalstromen restafval en gft-afval. Als gevolg hiervan heeft de gemeente Noordenveld ook geen grip op de kosten die met het inzamelen en verwerken van deze afvalstromen samenhangen. Daarnaast moet niet vergeten worden, dat de inzamelmiddelen feitelijk gemeentelijke eigendommen zijn. Het feit dat er geen controle op deze uitstaande inzamelmiddelen is, betekent dat de gemeente haar eigendommen niet aantoonbaar kan beheren. In de Regiovisie Groningen - Assen 2030, is voor Roden/Leek een opgave opgenomen voor de bouw van 5.000 tot 6.000 woningen, waarvan 1.100 herstructurering. Dit betekent, dat zonder beleidswijziging het beheer over de inzamelmiddelen en hiermee van de afvalberg evenals de daarmee samenhangende kosten onbeheersbaar dreigen te worden. Controle en handhaving van de aanbod- en scheidingsregels vinden in Noordenveld plaats met behulp van het uitreiken van gele en rode kaarten door medewerkers van de gemeentelijke reinigingsdienst.

Bijlage 11: Kosten en baten

Kosten

Ten aanzien van de afvalverwijderingskosten wordt er onderscheid gemaakt in inzamelkosten en verwerkingskosten. De inzamelkosten hebben betrekking op kosten die te maken hebben met de inzameling, transport en middelen die benodigd zijn om het afval (gescheiden) in te kunnen zamelen. Zo zijn met de introductie van het MSTs-systeem (voor het verzamelen van GFT- en restafval) in Noordenveld in 1999 de inzamelkosten ten opzichte van het conventionele inzamelsysteem (achterlader) flink verlaagd.

De verwerkingskosten hebben betrekking op kosten die gemaakt worden om het afval te verwerken. Deze zijn autonoom bepaald. De verwerkingskosten voor het verwerken van huishoudelijk restafval zijn de duurste in vergelijking met andere afvalstromen, namelijk: € 104,88 per ton exclusief BTW; de verwerkingskosten voor GFT zijn € 63,08 per ton exclusief BTW (bron: begroting 2005 GR VrA). Indien het huishoudelijk afval niet gescheiden zou worden ingezameld en bijvoorbeeld het afval zou laten verbranden, dan zou de gemeente geconfronteerd worden met een kostenverhoging van 20%.

Baten

De baten bestaan onder meer uit de positieve opbrengsten die sommige afvalstoffen genereren, zoals bijvoorbeeld oud papier en metalen (afhankelijk van de markt). Voorts bestaan de baten uit betalingen van burgers voor het laten ophalen van grof vuil aan huis (€ 22,69 per m³) door de gemeentelijke reinigingsdienst. Verder bestaan de baten uit betalingen van burgers voor het brengen van de niet-gratis afvalstoffen (€ 0,07 per kilo) op het brengstation. De baten hebben een dempende werking (gemiddeld 5%) op de afvalkosten en daarmee op de afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing

Voor elk perceel waar afval kan ontstaan wordt een aanslag afvalstoffenheffing opgelegd. De afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer. De uitvoering is vastgelegd in de gemeentelijke Verordening afvalstoffenheffing. De hierboven genoemde totale kosten verminderd met de totale baten vormen het exploitatietekort, dat vervolgens wordt doorberekend aan alle aansluitingen. Dit bedrag komt tot uiting in de afvalstoffenheffing. Voor kleinschalige bedrijven is het tarief afvalstoffenheffing gelijk aan het tarief afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens, tenzij men door middel van een contract met een particuliere afvalinzamelaar kan aantonen, dat men het bedrijfsafval via een ander kanaal inzamelt en afvoert.

Afvalstoffenheffing Noordenveld vergeleken met de Drentse gemeenten en Nederland

De gemeente Noordenveld maakt sinds de gemeentelijke herindeling in 1998 onderscheid in één- en meerpersoonshuishoudens. De heffing voor meerpersoonshuishoudens bedraagt in Noordenveld €234 per huishouden (in 2003 en 2004). In vergelijking met andere Drentse gemeenten is Noordenveld qua afvalstoffenheffing (gezin) één van de goedkoopste van de provincie Drenthe. Verder zit Noordenveld onder de gemiddelde heffing van € 247,36 voor meerpersoonshuishoudens in Nederland (bron: AOO 2003 en 2004). De afvalstoffenheffing in Noordenveld is 100% kostendekkend.

Opbouw van de afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is opgebouwd uit verschillende onderdelen, welke de kosten van de inzameling en verwerking van het afval in Noordenveld volledig (100%) moeten dekken. Deze onderdelen hebben betrekking op huisvuil, grofvuil ophalen en afvoeren, wegwerpglas, KCA, brengstation, oud papier en overige kosten. De overige kosten hebben betrekking op bijdragen voor regio-ontwikkeling in het kader van de Gemeenschappelijke Regeling Vuilverwijdering regio Assen.

De grootste kostenpost wordt gevormd door de post huisvuil, bestaande uit het verzamelen en verwerken van GFT- en restafval. Deze kostenpost maakt 80% uit van de opbouw van de gemiddelde afvalstoffenheffing in Noordenveld.

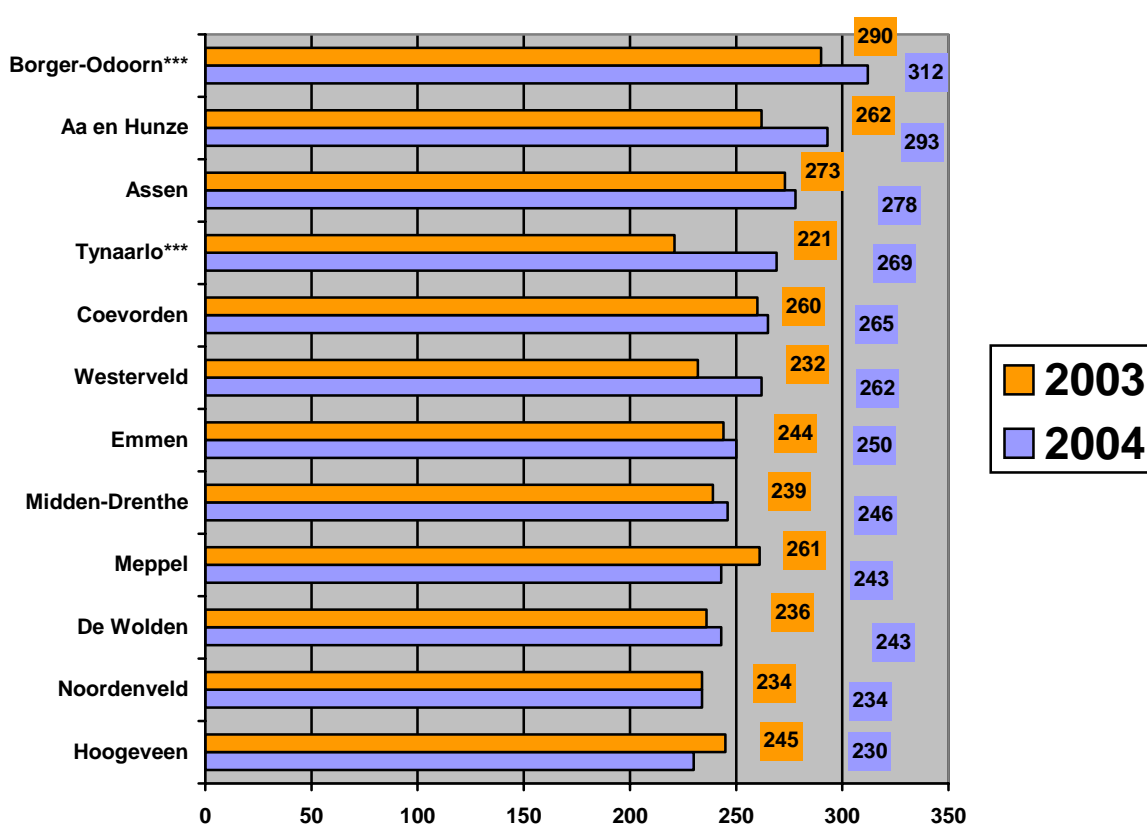
Tabel B11.1: aandeel posten afvalverwijdering als percentage van de afvalstoffenheffing

Aandeel	In % van de afvalstoffenheffing
Huisvuil (= restafval en gft-afval)	80%
Grofvuil	5%
Glas	1%
Klein Chemisch Afval (KCA)	2%
Brengstation	10%
Oud papier	1%
Overige (bijdragen regionale ontwikkeling e.d.)	1%
Totaal	100%

Bron: begroting en rekening Afvalverwijdering van de jaren 2002 en 2003

Hoe verhoudt de afvalstoffenheffing (gezin) in Noordenveld zich tot andere Drentse gemeenten?

Tabel B11.2: Cijfers afvalstoffenheffing (gezin) Drentse gemeenten in €/jaar:

* Bedragen voor meerpersoonshuishoudens. In de gemeenten Tynaarlo en Borger-Odoorn moet per kilo worden betaald in verband met de invoering van DIFTAR aldaar. Berekend is 600 kilo per jaar.

Financieel: begroting en rekening afvalverwijdering/-verwerking Noordenveld

Eventuele voor- en nadelen worden verrekend via het vereveningsfonds afvalverwijdering. Hierin moet tevens rekening worden gehouden met een vermoedelijke toekomstige claim. Bedoeld wordt de claim van Essent in verband met het eventueel doorberekenen van verhoogde afvalstoffenbelasting op restafval (brief Essent d.d. 29-04-2002). Concreet bestaat deze claim uit € 33,07 per ton exclusief BTW maal 9500 ton huishoudelijk brandbaar afval (= geraamde tonnage in de begroting van 2003 van de Gemeenschappelijke Regeling Vuilverwijdering regio Assen) is € 314.165 exclusief BTW. Inclusief BTW is dat een bedrag van € 373.856,35. Deze claim zou volgens het "worst-case scenario" kunnen inhouden, dat Noordenveld geconfronteerd gaat worden met een niet-voorzien last van circa €375.000 per jaar (= € 25 per aansluiting per jaar). Of deze claim zich daadwerkelijk openbaart hangt af van de uitkomst in de arbitrageprocedure tussen Stivam (= partij die de belangen behartigt van Noordenveld) en Essent. Deze arbitrageprocedure loopt momenteel.

Conclusie

Bij het inzamelen en verwerken van afvalstoffen zijn kosten en baten gemoeid. Bij de kosten kan onderscheid worden gemaakt tussen inzamelkosten en verwerkingskosten. De inzamelkosten zijn beïnvloedbaar, doch deze zijn al flink verlaagd. De verwerkingskosten zijn niet beïnvloedbaar. Deze zijn autonoom. De verwerkingskosten van huishoudelijk restafval zijn het duurst. De baten hebben een dempende werking op de kosten en daarmee op de afvalstoffenheffing. Gescheiden inzameling is goedkoper dan integrale inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Het scheiden van (nog) meer andere deelstromen naast de in het LAP omschreven fracties leidt tot meerkosten en daarmee tot een stijging van de afvalstoffenheffing.

Het tarief van de afvalstoffenheffing (gezin) in Noordenveld ligt onder het landelijk gemiddelde. Noordenveld is daarnaast in 2004 de op één na goedkoopste gemeente van de provincie Drenthe. De afvalstoffenheffing in Noordenveld is 100% kostendekkend.

De grootste kostenpost in de afvalstoffenheffing van Noordenveld wordt gevormd door de post huisvuil, bestaande uit het inzamelen en verwerken van GFT- en restafval (80%). Deze post vormt alleen al voor het deel restafval een bedreiging voor Noordenveld, temeer als er rekening gehouden moet worden met de toekomstige claim van Essent (€375.000 per jaar!).

Bijlage 12: Motivatie, capaciteit en gelegenheid burger

Achtergrond

Optimalisatie van de gescheiden afvalinzameling is uiteindelijk een kwestie van medewerking van de burger. In het huishouden valt dagelijks opnieuw de beslissing om mee te doen of niet mee te doen. De inzameldienst, de gemeente en andere betrokkenen kunnen proberen het gedrag van de burger zoveel mogelijk te sturen.

Echter, over het waarom dat burgers wel of niet meedoen is ook in Noordenveld nog relatief weinig bekend. Het accent ligt meestal op de technische uitvoering en voorlichting, zaken die ook meestal los van elkaar worden behandeld. Het gedrag van de burger wordt niet systematisch onderzocht. Voor zover het wel wordt onderzocht zijn de uitkomsten niet goed vergelijkbaar omdat onderzoeken sterk van elkaar verschillen.

De gemeente kan het scheidingsgedrag van de burger beïnvloeden via het aanbieden van inzamelvoorzieningen, dienstverlening, communicatie en handhaving. De vraag is wat de gemeente Noordenveld moet doen of laten om een maximaal scheidingsgedrag te bewerkstelligen. Het scheidingsgedrag kan worden verklaard uit drie elementen:

1. Motivatie
2. Capaciteit
3. Gelegenheid

Alle drie de elementen moeten in voldoende mate bij de burger aanwezig zijn om een optimaal scheidingsgedrag te bereiken. Op basis van een telefonische enquête onder 600 huishoudens is inzicht verkregen in mogelijke motieven van mensen om afval wel of niet gescheiden aan te bieden en de meest geschikte inzamelmethode per type burger te bepalen.

Telefonische enquête

Het gedrag van de burgers bij afvalinzameling is van essentieel belang voor gescheiden inzameling en een schoon straatbeeld. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het vorm geven van de aanbodmogelijkheden en het informeren van de burgers hierover. Het daadwerkelijke scheidings- en aanbiedgedrag van de burgers is afhankelijk van drie gedragsbepalende factoren: motivatie, capaciteit en gelegenheid. Om het beste gedrag van burgers te bewerkstelligen dient elk van deze drie factoren optimaal te zijn. Let wel: optimaal in de ogen van de burgers, wat niet altijd overeenkomt met wat de gemeente hierover denkt. Om meer inzicht in het gedrag van burgers te krijgen heeft bureau Gammafoon een telefonische enquête onder de bewoners van Noordenveld uitgevoerd. Deze enquête is toegesonden op de gemeente Noordenveld. Via deze enquête is onder andere inzicht verkregen in wat de burgers weten en vinden van diverse aspecten van de afvalinzameling en welke knelpunten en verbeteropties ze ervaren.

In oktober 2002 is onder een groep van 600 willekeurig geselecteerde huishoudens in Noordenveld een telefonische enquête gehouden. Via de telefonische enquête is onderzoek gedaan naar de manier waarop de inwoners van Noordenveld met hun afval omgaan. De vragen betroffen de volgende onderwerpen:

1. Inzameling GFT- en restafval;
2. Inzameling oud papier en karton;
3. Inzameling glas;
4. Inzameling textiel;
5. Inzameling KCA;
6. Inzameling grof huishoudelijk afval;
7. Dienstverlening;
8. Afvalstoffenheffing;
9. Attitude ten opzichte van milieu en omgeving;
10. Zwerfvuil en illegale afvaldumping
11. Opmerkingen.

Deze onderwerpen worden in de volgende paragrafen behandeld. De antwoorden op de vragen zijn de resultaten van het door Bureau Gammafoon gehouden onderzoek naar de afvalstoffenprocedures in Noordenveld.

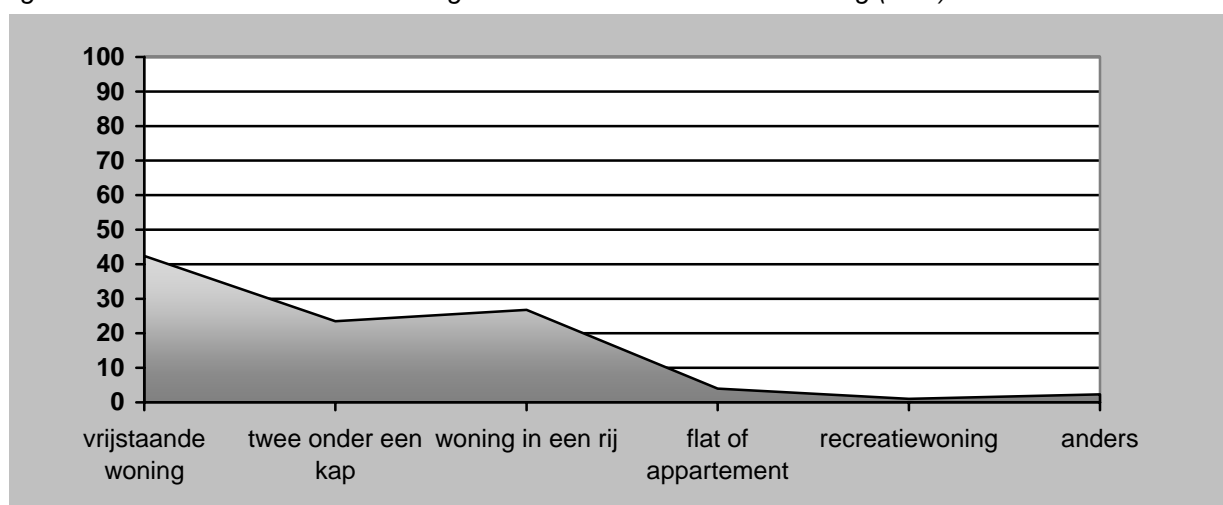
Voor de goede orde worden hieronder een aantal belangrijke basisgegevens aangereikt om een goede indruk te geven van wat de omvang van de huishoudens in Noordenveld is, hun woonsituatie, of er een tuin bij de woning hoort en zo ja uit hoeveel vierkante meters deze bestaat.

Tabel B12.1: Omvang ondervraagde huishoudens naar aantal personen

Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?	Procentueel
1 persoon	17%
2 personen	46%
3 personen	11%
4 personen	18%
Meer dan 4 personen	8%
Totaal	100%

Uit de tabel blijkt dat meer dan 80% van de ondervraagde huishoudens bestaat uit meerpersoonshuishoudens. Minder dan 20% bestaat uit éénpersoonshuishoudens.

Figuur B12.2: Woonsituatie ondervraagde huishoudens naar soort woning (in %)

Uit de woonsituatie blijkt dat van alle ondervraagde huishoudens in Noordenveld de vrijstaande woningen, de twee onder een kappers en de woningen in een rij het meest voorkomen. Een flat of een recreatiewoning komt minder vaak voor. De categorie "anders" wil zeggen: een woonboerderij, een bejaardenwoning of een seniorenwoning. Over het algemeen kan van de ondervraagde huishoudens gezegd worden, dat deze wonen in grondgebonden woningen, dat wil zeggen laagbouw.

Tabel B12.3: Ondervraagde huishoudens met tuinen bij de woning

Hebt u een tuin bij de woning?	Procentueel
Ja	94%
Nee	6%
Totaal	100%

De tabel hierboven geeft aan dat bijna alle huishoudens een tuin bij de woning hebben. De vraag doet zich dan voor hoe groot de tuinen zijn, aangeduid in vierkante meters. Het antwoord hierop wordt in onderstaande tabel gegeven.

Tabel B12.4: Tuingrootte (in m²) van ondervraagde huishoudens met tuin bij de woning

Wat is de grootte in vierkante meters van uw tuin?	Procentueel
Kleiner dan 50m ²	18%
Tussen de 50 en de 100m ²	22%
Tussen de 100 en de 200m ²	11%
Groter dan 200m ²	49%
Totaal	100%

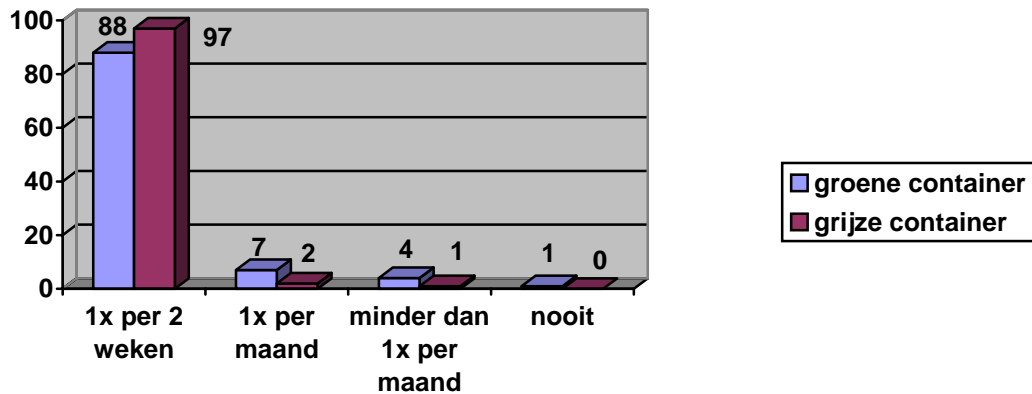
Het blijkt dat bijna de helft van alle huishoudens in het bezit is van een tuin, die groter is dan 200m².

Inzameling GFT- en restafval

Aanbiedfrequentie

Gemiddeld biedt 88% van de huishoudens de groene container elke twee weken aan. Voor de grijze container ligt dat percentage op 97%.

Figuur B12.5: Aanbiedfrequentie containers

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

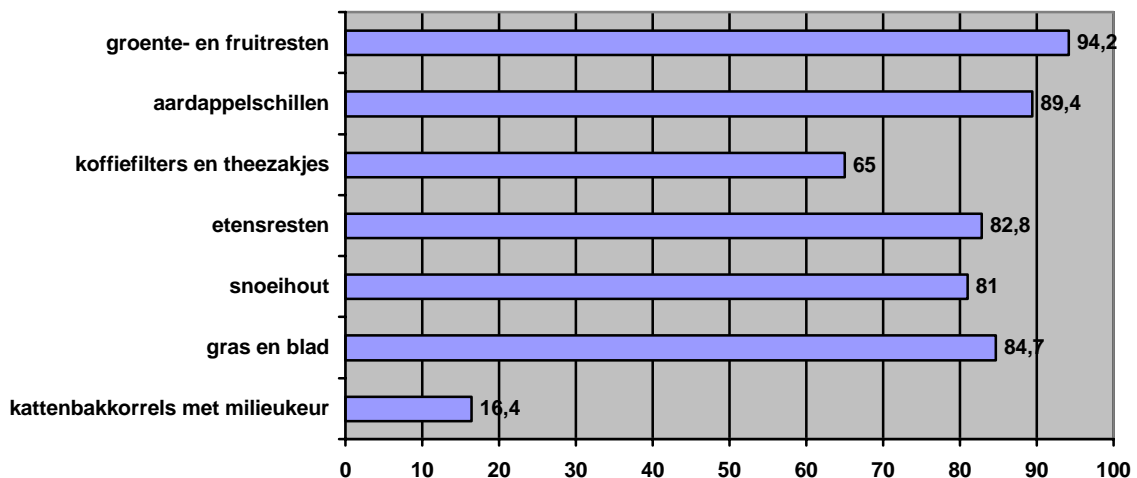
Scheidingsgedrag GFT-afval

Van alle huishoudens doet 78% het GFT-afval altijd apart in de groene container, 20% doet dit soms en 1% nooit. De omvang van het huishouden speelt geen rol bij het scheidingsgedrag. Van de jongeren (<25 jaar) houdt 100% GFT altijd apart.

Huishoudens met tuinen groter dan 200m² geven aanleiding om te composteren. Er is geen samenhang aangetoond tussen de grootte van de tuin en het apart houden van GFT-afval.

Huishoudens zijn in het algemeen goed bekend met de scheidingsregel. Volgens bijna alle huishoudens mogen groente- en fruitresten en aardappelschillen in de groene container. Voor gras en blad, etensresten en snoeihout ligt dit percentage iets lager. 65% van de huishoudens is van mening dat koffiefilters en theezakjes thuis horen in de groene container. 16,4% van de huishoudens denkt dat kattenbakkorrels met milieukeur in de groene container mogen. Dit terwijl de gemeente Noordenveld niet gecommuniceerd heeft wat wel en niet in de groene container mag.

Figuur B12.6: Percentage huishoudens dat van mening is dat genoemde producten in groene container mogen

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Gebruik en waardering voorzieningen

Op de vraag waarom men het GFT niet altijd gescheiden houdt in de groene container kwamen diverse antwoorden. De mensen die nooit het afval apart houden geven daarvoor als reden dat het teveel werk is, dat men het nut er niet van in ziet, dat het stankoverlast geeft en onhygiënisch is, dat men te weinig ruimte heeft in en om het huis of dat het te weinig is om apart te houden. Dit laatste geldt met name voor klein behuisde 1-persoonshuishoudens.

De mensen die soms het GFT in de groene container doen, hebben daarvoor heel uiteenlopende redenen. Men zegt alleen tuinafval in de groene container te doen en keukenafval niet. Verder zegt men, dat de groene container soms te vol zit en dat men daarom het afval in de grijze gooit. Tenslotte wordt aangegeven dat men in de zomer liever geen eten in de groene container gooit, omdat dit gaat stinken.

Van alle huishoudens is 82% tevreden met de huidige wijze van inzamelen van GFT- en restafval. 18% van alle huishoudens zou graag verbeteringen willen zien. Het gaat er dan vooral over, dat de containers in de zomer wel wat vaker opgehaald mogen worden. Men merkt op dat de groene container stinkt in de zomer. Men geeft aan een grotere groene container te willen. Men geeft aan dat het ophalen van afval duur is. Men geeft aan dat er meer gescheiden zou moeten worden.

Voorlichting

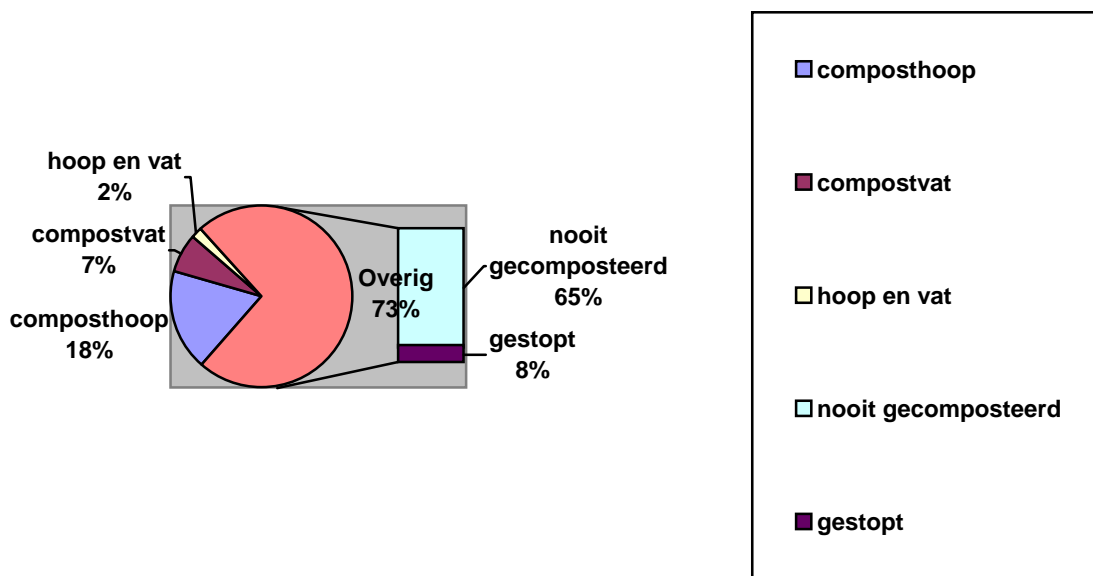
Van alle huishoudens is 92% van mening dat men door de gemeente goed wordt geïnformeerd over het apart kunnen aanbieden van GFT-afval.

Thuiscomposterende

Van alle huishoudens composteert 27% het GFT-afval in eigen tuin. Van deze huishoudens gebruikt 18% een composthoop, 7% een compostvat en 2% beide.

Van de resterende 73% van de huishoudens die niet composteert in eigen tuin heeft 65% dat nooit gedaan en is 8% gestopt. De stoppers zitten vooral bij huishoudens met tuinen met een oppervlakte van 100 m² tot 200 m².

Figuur B12.7: Percentage thuiscomposteerd

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Inzameling oud papier en karton

Scheidingsgedrag

Van alle huishoudens houdt 98% het papier en karton altijd apart. In vergelijkbare gemeenten ligt de score op een zelfde niveau. De omvang van het huishouden speelt geen rol bij het scheidingsgedrag. Van de jongeren (<25 jaar) houdt 100% papier en karton altijd apart. Dit geldt eveneens voor de leeftijdsgroep 25-45 jaar.

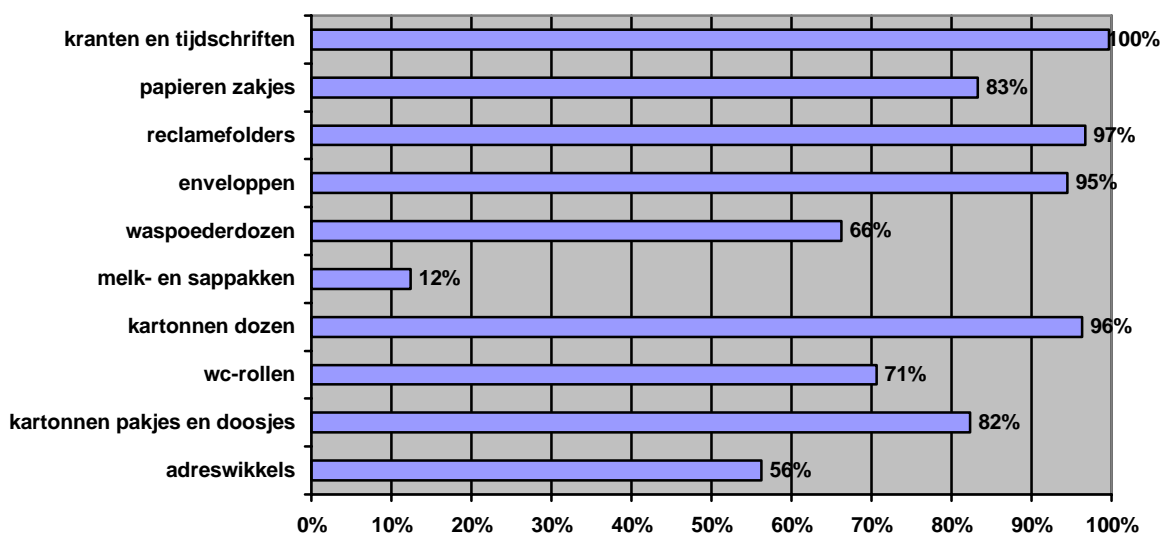
Tabel B12.8: Percentage huishoudens dat papier en karton zegt te scheiden

Levert u oud papier en karton altijd apart in?	Percentage huishoudens
Ja, altijd	98%
Soms wel, soms niet	1%
Nee, nooit	1%
Totaal	100%

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Kranten, tijdschriften, reclamefolders en kartonnen dozen worden door bijna iedereen apart gehouden. WC-rollen, adreswikkels en kassabonnen wordt door iets minder dan de helft van de huishoudens apart ingeleverd. Van alle huishoudens bewaart 12% ook (ten onrechte) melk- en sappakken als oud papier en karton.

Figuur B12.9: Scheidingsgedrag papier en karton

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Gebruik en waardering voorzieningen

Motieven om papier en karton niet apart te houden zijn dat mensen er meestal niet aan denken omdat het geen gewoonte is, men niet weet waar het papier gebracht kan worden, men te weinig ruimte in en om het huis heeft om papier apart te bewaren. Van de huishoudens die oud papier en karton wel apart houden geeft 91% dit mee via de aparte rolcontainer voor papier.

Tabel B12.10: Afvoervoorzieningen papier en karton

Op welke wijze levert u oud papier en karton in?	Percentage huishoudens
Meegeven via de aparte rolcontainer voor papier	91%
Meegeven via een aparte verzamelcontainer voor papier	4%
Brengen naar container van het brengstation	2%
Anders (bijv. via inzameling op school)	3%
Totaal	100%

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Van alle huishoudens vindt 94% dat er voldoende mogelijkheden zijn om oud papier en karton apart in te leveren. Toch vindt 6% dat er niet voldoende mogelijkheden zijn om oud papier en karton in te leveren. De meest genoemde suggesties voor verbeteringen zijn:

- vaker inzamelen;
- papiercontainers bij de recreatievoorzieningen, dus: extra brengmogelijkheden;
- via school of vereniging inzamelen;
- papiercontainer zou worden overgeslagen bij lediging.

Voorlichting

Van alle huishoudens is 95% van mening dat men door de gemeente goed wordt geïnformeerd over het apart kunnen aanbieden van papier en karton.

Inzameling glas

Scheidingsgedrag

Van alle huishoudens houdt 91% glas altijd apart voor de glasbak. In vergelijkbare gemeenten ligt de score op een zelfde niveau. De omvang van het huishouden speelt geen rol bij het scheidingsgedrag. Het scheiden van glas en KCA gaat relatief vaak samen.

Tabel B12.11: Scheidingsgedrag glas

Houdt u glas apart voor de glasbak?	Percentage huishoudens
Ja, altijd	91%
Soms wel, soms niet	7%
Nee, nooit	2%
Totaal	100%

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Gebruik en waardering voorzieningen

Glas wordt vooral niet apart gehouden als het gaat om kapotte en vieze flessen en potjes. Andere redenen waarom men glas niet apart houdt zijn te veel werk, men heeft te weinig glas om weg te brengen, de glasbak staat te ver weg of men weet niet waar deze staat.

Voorlichting

Het grootste gedeelte (92%) van de huishoudens vindt de voorlichting over het apart kunnen aanbieden van glas goed.

Inzameling textiel

Scheidingsgedrag

Van alle huishoudens houdt 80% textiel altijd apart. De omvang van het huishouden speelt geen rol bij het scheidingsgedrag. Het scheiden van glas en KCA gaat relatief vaak samen. Textiel lijkt daarbij te horen.

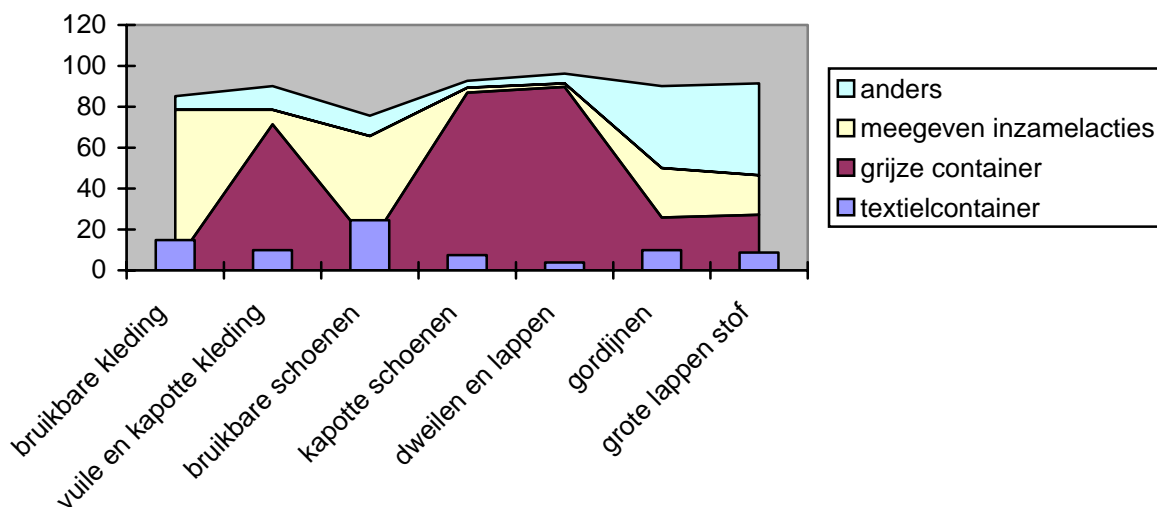
Tabel B12.12: Scheidingsgedrag textiel

Levert u overbodig textiel apart in?	Percentage huishoudens
Ja, altijd	80%
Soms wel, soms niet	11%
Nee, nooit	9%
Totaal	100%

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Kapotte schoenen, dweilen en lappen, alsmede vuile en kapotte kleding verdwijnen voornamelijk in de grijze rolcontainer. Bruikbare kleding en schoenen worden vooral meegegeven met inzamelacties en/of aangeboden in de textielcontainer.

Figuur B12.13: Wat doen de huishoudens met onderstaande textielproducten (in %)

Tabel B12.14: Afvoerkanalen textiel

Producten	In grijze rolcontainer	In textielcontainer	Meegeven met inzamelacties	Anders	Totaal
Bruikbare kleding	3%	15%	75%	7%	100%
Vuile en kapotte kleding	71%	10%	7%	12%	100%
Bruikbare schoenen	13%	24%	53%	10%	100%
Kapotte schoenen	88%	7%	2%	3%	100%
Dweilen en lappen	89%	4%	2%	5%	100%
Gordijnen	26%	10%	24%	40%	100%
Grote lappen stof	27%	9%	19%	45%	100%

Gebruik en waardering voorzieningen

De meest genoemde motieven om textiel niet apart te houden zijn: het is vies en niet meer bruikbaar, ik denk er meestal niet aan (het is geen gewoonte) en kleding gaat direct in de grijze container. Daarnaast wordt ook genoemd, dat de textielbak te ver weg staat of dat er geen textielbak in de buurt is.

Voorlichting

De meningen over de voorlichting met betrekking tot de mogelijkheden om textiel apart te kunnen aanbieden lopen nogal uiteen. Van alle huishoudens vindt 63% de voorlichting goed, 14% vindt de voorlichting matig en 16% vindt de voorlichting slecht.

De meest genoemde suggesties voor verbeteringen zijn:

- vaker inzamelen;
- extra brengmogelijkheden, dus: extra inzamelbakken plaatsen;
- extra voorlichting en meer informatie.

Inzameling KCA

Scheidingsgedrag

Van alle huishoudens levert 86% het Klein Chemisch Afval (KCA) altijd apart in. De omvang van het huishouden speelt geen rol bij het scheidingsgedrag. Het scheiden van glas en KCA gaat relatief vaak samen.

Tabel B12.15: Scheidingsgedrag KCA

Houdt u klein chemisch afval apart?	Percentage huishoudens
Ja, altijd	86%
Soms wel, soms niet	8%
Nee, nooit	6%
Totaal	100%

Gebruik en waardering voorzieningen

De voornaamste redenen om KCA niet altijd apart te houden zijn: dat men geen of weinig KCA heeft (37%), dat het de moeite niet loont om KCA apart te houden (21%), dat de chemokar niet vaak genoeg langs komt (13%) of dat men niet weet waar men het KCA in moet leveren (10%). Een enkeling weet niet welke producten onder KCA wordt verstaan. Vaak noemen mensen meerdere motieven.

Voorlichting

Van alle huishoudens vindt 75% de voorlichting over het apart kunnen aanbieden van KCA goed, 11% matig en 10% slecht. Verder heeft 4% geen mening.

Inzameling grof huishoudelijk afval

Scheidingsgedrag

Tabel B12.16: Afvoermogelijkheden grof vuil

Op welke wijze voert u uw grof vuil af?	Percentage huishoudens
Heb nooit grof vuil	17%
Laten ophalen door de gemeente	7%
Brengen naar het afvalbrengstation	72%
Anders	4%
Totaal	100%

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Gebruik en waardering voorzieningen

De tevredenheid van de mensen over de mogelijkheden die ze hebben om grof vuil aan te bieden varieert; 61% is tevreden, 18% is matig tevreden en 20% is niet tevreden. Er is een klacht over het aanbieden van grof vuil, die bij veel huishoudens terugkomt. Veel huishoudens (47) klagen over de kosten die aan het aanbieden van grof vuil verbonden zijn. Verder wordt acht keer aangegeven dat grof vuil eigenlijk opgehaald zou moeten worden. Vijf mensen dragen problemen van praktische aard aan, oude mensen hebben moeite om grof vuil naar het afvalbrengstation te brengen, maar ook werkende mensen en mensen die geen karretje hebben weten soms niet hoe ze hun grof vuil naar het afvalbrengstation moeten brengen.

Tabel B12.17: Tevredenheid met afvoermogelijkheden grof vuil

Bent u tevreden over de wijze waarop u grof vuil af kunt voeren?	Percentage huishoudens
Tevreden	62%
Matig tevreden	18%
Niet tevreden	20%
Totaal	100%

Voorlichting

Van alle huishoudens vindt 79% de voorlichting over het apart kunnen aanbieden van grof vuil goed.

Dienstverlening

Huisvuilinzameling

Van alle huishoudens geeft 89% aan tevreden te zijn over het ophalen van het huisvuil in het algemeen, 11% is matig tevreden. Vervolgens is de huishoudens een aantal mogelijke kritiekpunten voorgelegd en aan ze gevraagd of ze het eens zijn met deze kritiekpunten. Eens betekent: ontevreden.

Tabel B12.18: Tevredenheid over het ophalen van huisvuil

Bent u het eens of oneens met de volgende stelling:	Eens	Oneens	Totaal
De grijze rolcontainer is niet altijd goed leeggemaakt	17%	83%	100%
De groene rolcontainer is niet altijd goed leeggemaakt	30%	70%	100%
De rolcontainers worden op de verkeerde plaats teruggezet	7%	93%	100%
De verzamelcontainers voor flatbewoners zijn vaak te vol	12%	88%	100%
De huisvuilwagen laat rotzooi achter op straat	18%	82%	100%
Het afval wordt niet vaak genoeg opgehaald	28%	72%	100%

Kritiepunten

De kritiepunten die er uitspringen zijn dat de groene container niet altijd goed leeggemaakt wordt en dat het afval niet vaak genoeg opgehaald wordt. Verder is de huishoudens gevraagd of ze misschien andere punten van kritiek hebben. Het vaakst wordt genoemd dat de containers wel wat vaker geleegd mogen worden, vooral in de zomer. De huishoudens geven aan dan last te hebben van maden of wormen in de container, alsmede stankoverlast.

Een aantal huishoudens geeft aan dat het grof vuil weer opgehaald moet worden zoals dat vroeger was. Graag zouden zij de mogelijkheid hebben om één of meerdere keren per jaar grof vuil bij de weg te zetten, zodat de gemeente dat op komt halen.

Klachten

Iets meer dan 17% van de huishoudens geeft aan wel eens naar de gemeente gebeld te hebben met een vraag of klacht. De aard van de klachten is zeer uiteenlopend. De meeste telefoontjes handelen over het feit dat de container niet of niet goed geleegd wordt. Soms werd het afval helemaal niet opgehaald en soms bleef er afval achter in de bak. Een aantal huishoudens hebben gebeld over het feit dat er afval achterblijft op straat na het inzamelen van het huisvuil. Nog een aantal huishoudens hebben de gemeente gebeld toen zij ontdekten dat hun afvalbak stuk of verdwenen was. Tot slot geeft nog een klein aantal huishoudens aan dat zij met de gemeente hebben gebeld, omdat ze graag een grotere afvalbak wilden.

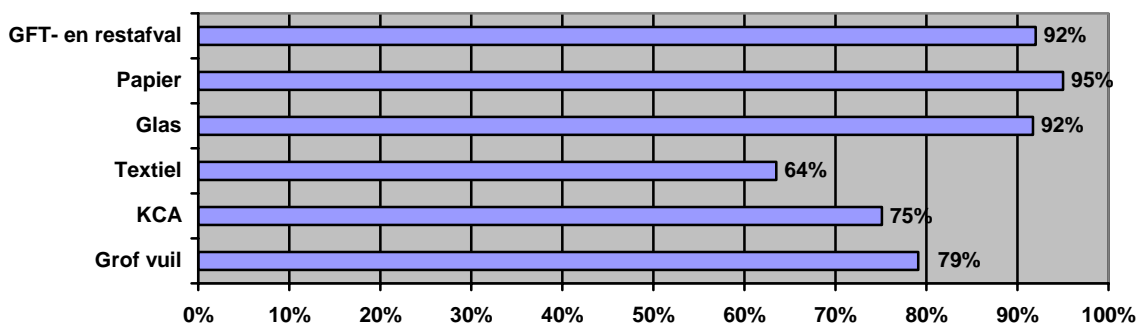
Van de bellers is 72% tevreden over de wijze waarop de vraag of klacht is behandeld, 10% is matig tevreden en 18% is niet tevreden.

Voorlichting

Uit een vergelijking van de waardering van de voorlichting over de verschillende afvalstromen blijkt dat men vooral tevreden is over de informatievoorziening over de inzameling van GFT- en restafval, oud papier en karton alsmede glas.

Van de inlevermogelijkheden met betrekking tot GFT en restafval, papier en karton en glas zijn de meeste mensen wel op de hoogte. Ook bij de afvalstromen KCA en grof vuil weten de meeste huishoudens wel waar ze dat kunnen inleveren. Het slechtst is het gesteld met de afvalstroom textiel. Ongeveer 23% weet niet of weet slecht waar ze dit afval in kunnen leveren.

Figuur B12.19: Tevredenheid over de informatievoorziening is goed

Meer specifiek is de waardering over de informatievoorziening ten aanzien van de verschillende afvalstromen als volgt:

Tabel B12.20: Tevredenheid over de informatievoorziening

Afvalstromen	Goed	Matig	Slecht	Weet niet	Totaal
GFT- en restafval	92%	2,6%	2,3%	3,1%	100%
Papier en karton	95%	1,3%	2,1%	1,6%	100%
Glas	91,7%	3,6%	2,1%	2,5%	100%
Textiel	63,5%	13,7%	16,3%	6,6%	100%
Klein Chemisch Afval	75,1%	11,4%	9,9%	3,6%	100%
Grof vuil	79,1%	10,1%	5,4%	5,4%	100%

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Gevraagd naar ideeën hoe de gemeente de voorlichting over de gescheiden inzameling zou kunnen verbeteren, worden met name suggesties gedaan om meer en betere informatie vaker te communiceren. Deze informatie c.q. voorlichting zou via een folder of brochure bij de afvalkalender, via de gemeentegids, via een informatiepakket, via een vaste pagina in de huis-aan-huisbladen en via internet verspreid moeten worden. Daarnaast wordt gesuggereerd de toegankelijkheid tot grof vuil te verbeteren.

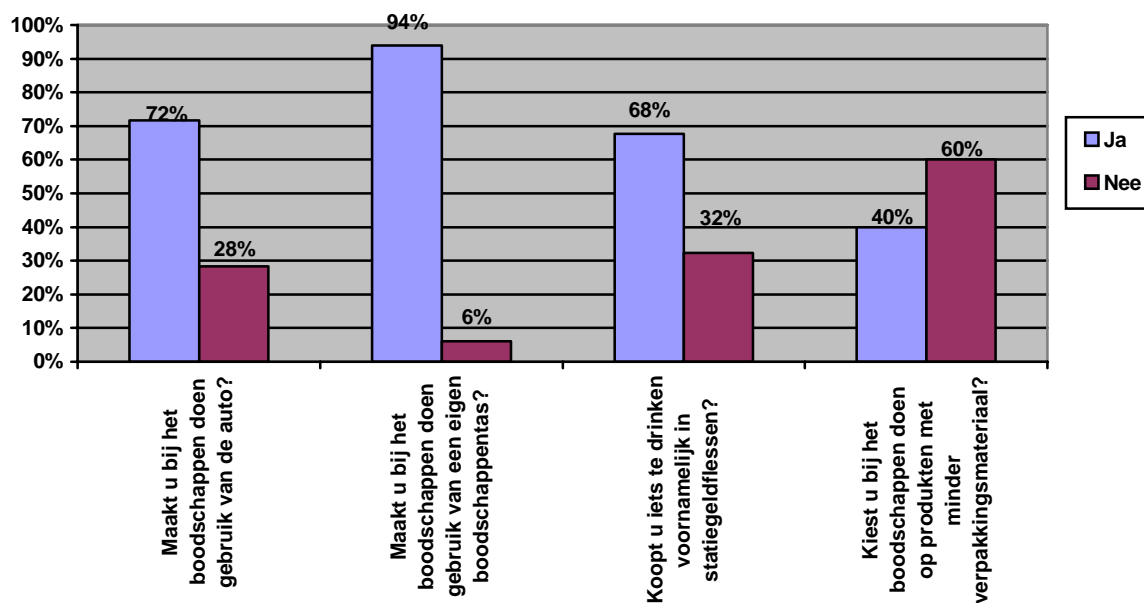
Afvalstoffenheffing

De huishoudens is gevraagd hoeveel zij jaarlijks betalen voor het aanbieden van afval. Niet alle huishoudens hebben deze vraag beantwoord. Het merendeel gaf aan geen idee te hebben van de jaarlijkse kosten. Bij de 91 van de 200 huishoudens die de vraag wel beantwoord hebben loopt de prijs uiteen van 0 tot 900 Euro per jaar. Van de 91 huishoudens denken 41 (46%) dat het bedrag ligt tussen de 180 en 300 Euro, 51 van de 91 (60,4%) schatten de kosten tussen de 180 en 400 Euro.

Attitude ten opzichte van milieu en omgeving

In onderstaande grafiek is weergegeven hoe milieubewust de huishoudens zijn bij het doen van boodschappen.

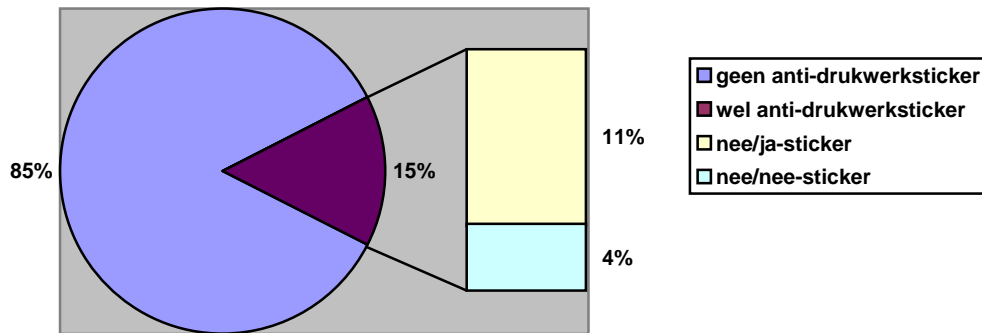
Figuur B12.21: Attitude milieu en leefomgeving

Bron: Onderzoek Afvalstoffenprocedures Noordenveld, Eindrapport, Bureau Gammafoon (RUG), oktober 2002

Om de hoeveelheid oud papier en karton te beperken kunnen huishoudens gebruik maken van een sticker tegen ongewenst drukwerk. Deze sticker is er in twee varianten, de nee/ja-sticker en de nee/nee-sticker. De nee/ja-sticker is populairder dan de nee/nee-sticker.

Figuur B12.22: Gebruik van de anti-drukwerkstickers door huishoudens

Toelichting

Nee/Ja-sticker : Géén ongeadresseerd reclamedrukwerk, wél huis-aan-huis bladen

Nee/Nee-sticker : Géén ongeadresseerd reclamedrukwerk, géén huis-aan-huis bladen

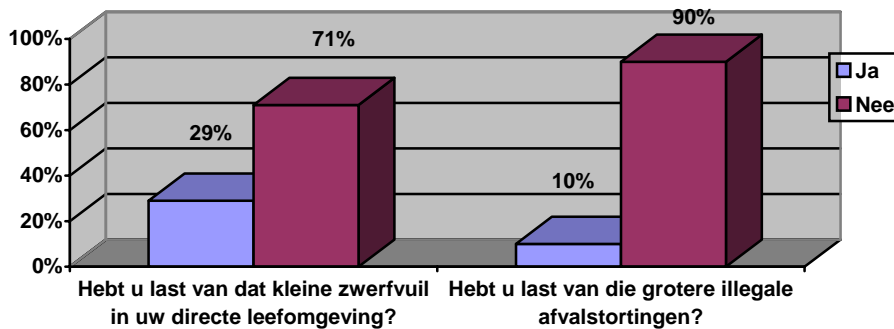
Verder bestaat er een mogelijkheid om goederen die voor hergebruik geschikt zijn een tweede leven te gunnen door ze naar een kringloopwinkel te brengen. Iets minder dan de helft van de huishoudens (43%) geeft aan dit altijd te doen. Verder doet 19% van de huishoudens dit soms en 38% nooit.

Tabel B12.23: Hergebruik goederen voor de kringloopwinkel

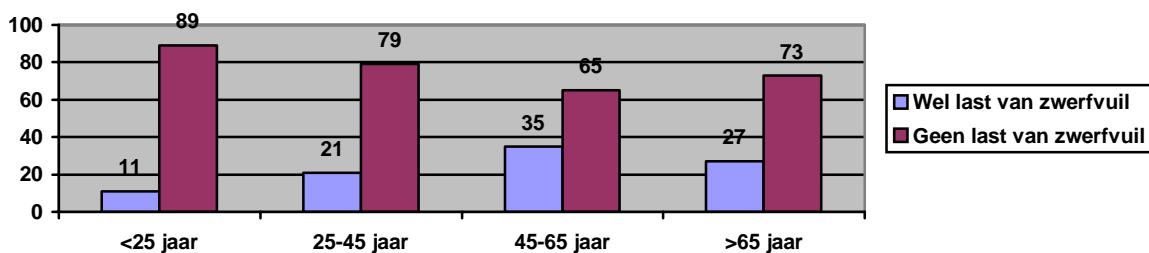
Houdt u goederen die voor hergebruik geschikt zijn apart voor de kringloopwinkel?	Huishoudens procentueel
Ja, altijd	43%
Soms wel, soms niet	19%
Nee, nooit	38%
Totaal	100%

Zwerfvuil en illegale afvaldumpingen

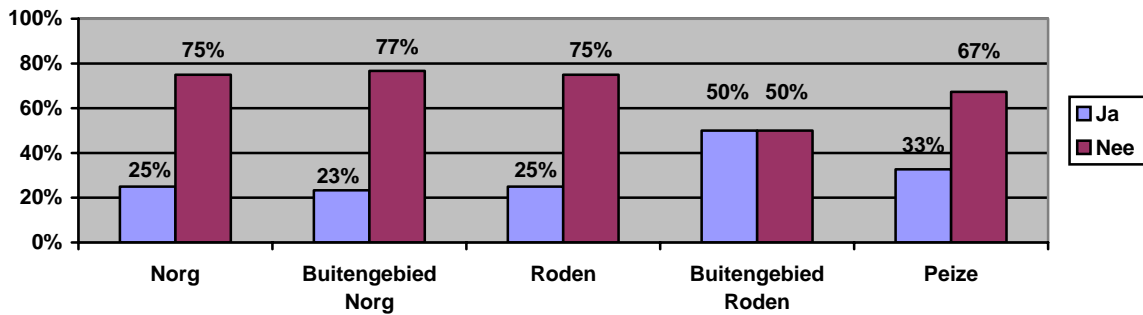
Het bewonersonderzoek besluit met de vraag of de huishoudens last hebben van zwerfvuil en/of illegale stortingen in hun directe leefomgeving.

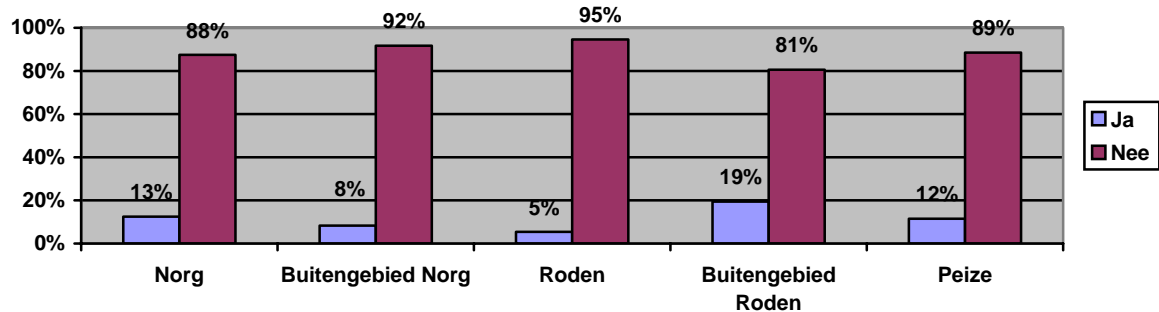
Bij de onderscheiden leeftijdsgroepen in Noordenveld ziet de ervaren last van zwerfvuil er als volgt uit:

De ervaren last van het kleine zwerfvuil ziet er meer gespecificeerd naar woongebied als volgt uit:

De ervaren last van de grotere illegale afvaldumpingen ziet er meer gespecificeerd naar woongebied als volgt uit:

Opmerkingen

Ter afronding van het bewonersonderzoek volgen hier suggesties van de bewoners ter verbetering van de afvalscheiding. Hieruit komt het volgende beeld naar voren:

GFT

Teveel snoeiafval voor de groene container; grotere container of vaker legen gedurende een deel van het jaar.

Geen etensresten in de groene container, met name in de zomer niet in verband met stankoverlast.

Grof vuil

Veel opmerkingen over hoge kosten.

Gemeente zou weer grof vuil moeten komen halen.

Textiel

Sterk variërende reacties van "weet niet" tot "wel goed zo".

Ideeën

Regelmatige informatie in een huis-aan-huis blad.

Folder bij het ophaalrooster.

Website openen.

Voorlichting via de scholen.

Bijlage 13:

Afvalstoffenbalans Gemeente Noordenveld 2001-2003

Jaartal:	2001	2002	2003
Aantal inwoners:	30953	31563	31939
	werkelijk	werkelijk	werkelijk
Afvalstromen: Huishoudelijk afval			
1. Restafval, grijze minicontainer (ton)	7883	7790	7997
2. GFT-afval, groene minicontainer (ton)	4569	4756	4337
3. Papier & karton (ton)	2493	2564	2513
4. Glas, verpakkingsglas (ton)	749	691	700
5. Textiel (ton)	111	111	139
6. KCA (= KCA+accu's+olie) (in ton)	55	55	59
7. Grof huishoudelijk restafval (ton)	975	912	760
8. Bouw- en sloopafval (ton)	298	329	382
9. IJzer/metalen (ton)	147	152	137
10. Puin (ton)	295	297	308
11. Grof tuinafval (ton)	485	482	663
12. Wit- en bruingoed (ton)	83	73	85
13. Asbest (ton)	40	35	36
14. Bewerkt hout (A+B) (in ton)	658	557	612
15. Vensterglas/vlakglas (ton)	27	21	15
16. Autobanden (ton)	20	28	27
Totaal (in ton)	18888	18853	18770
Totaal afval in kg per inwoner	610	597	588
% Afvalscheiding (afgerond)	53	54	53
% Restafval (afgerond)	47	46	47
Totaal	100	100	100

Bijlage 13:

Afvalstoffenbalans Gemeente Noordenveld 2001-2003

Jaartal:	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal inwoners:	30953				
Afvalhoeveelheid per inwoner:					
1. Restafval, grijze minicontainer (kg)					
2. GFT-afval, groene minicontainer (kg)					
3. Papier & karton (kg)					
4. Glas, verpakkingsglas (kg)					
5. Textiel (kg)					
6. KCA (= KCA+accu's+olie) (in kg)					
7. Grof huishoudelijk restafval (kg)					
8. Bouw- en sloopafval (kg)					
9. IJzer/metalen (kg)					
10. Puin (kg)					
11. Grof tuinafval (kg)					
12. Wit- en bruingoed (kg) (schatting)					
13. Asbest (kg)					
14. Bewerkt hout (A+B) (in kg)					
15. Vensterglas/vlakglas (kg)					
16. Autobanden (kg)					

2006 2007